

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ УХНААГИЙН ХҮРЭЛСҮХИЙН ИВЭЭЛ ДОР
ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ БУЙ
“МОНГОЛЫН ЭНХ ТАЙВАН БА ТҮҮХЭН ТУРШЛАГА” СЭДЭВТ
ОЛОН УЛСЫН МОНГОЛЧ ЭРДЭМТНИЙ XII ИХ ХУРАЛ
(МОНГОЛ УЛС, УЛААНБААТАР ХОТ, 2023.VIII.09-14)

THE 12th INTERNATIONAL CONGRESS OF MONGOLISTS
“PAX MONGOLICA AND HISTORICAL EXPERIENCE”
UNDER THE AUSPICES OF THE
PRESIDENT OF MONGOLIA KHURELSUKH UKHNAА
(09-14 AUGUST 2023, ULAANBAATAR, MONGOLIA)

ХӨТӨЛБӨР PROGRAM

**ОЛОН УЛСЫН МОНГОЛ СУДЛАЛЫН ХОЛБООНЫ
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА НАРЫН ГАЗАР**

**INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR MONGOL STUDIES
SECRETARIAT**

ЕРӨНХИЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛАГЧ:

ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ТАМГЫН ГАЗАР
БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
ОЛОН УЛСЫН МОНГОЛ СУДЛАЛЫН ХОЛБОО

ХАМТРАН ЗОХИОН БАЙГУУЛАГЧ:

СОЁЛЫН ЯАМ
ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ЯАМ
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИ
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИЙН ТҮҮХ, УГСААТНЫ ЗҮЙН ХҮРЭЭЛЭН
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИЙН АРХЕОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭН
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИЙН ОЛОН УЛС СУДЛАЛЫН ХҮРЭЭЛЭН
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИЙН ФИЛОСОФИЙН ХҮРЭЭЛЭН
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИЙН ХЭЛ ЗОХИОЛЫН ХҮРЭЭЛЭН
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ
ЧИНГИС ХААН ҮНДЭСНИЙ МУЗЕЙ
ЧИНГИС ХААНЫ ӨВ, СОЁЛЫН ХҮРЭЭЛЭН
МОНГОЛЫН ҮНДЭСНИЙ МУЗЕЙ
СОЁЛ УРЛАГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ
МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛЫН ИХ СУРГУУЛЬ
АНАГААХЫН ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ҮНДЭСНИЙ ИХ СУРГУУЛЬ
ШИНЖЛЭХ УХААН, ТЕХНОЛОГИЙН ИХ СУРГУУЛЬ
“ТАЛЫН ЯЗГУУРТАН” САН

ORGANIZER:

THE OFFICE OF THE PRESIDENT OF MONGOLIA
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR MONGOL STUDIES

CO-ORGANIZERS:

MINISTRY OF CULTURE
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
MONGOLIAN ACADEMY OF SCIENCES
- INSTITUTE OF HISTORY AND ETHNOLOGY
- INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY
- INSTITUTE OF INTERNATIONAL STUDIES
- INSTITUTE OF PHILOSOPHY
- INSTITUTE OF LANGUAGE AND LITERATURE
NATIONAL UNIVERSITY OF MONGOLIA
CHINGGIS KHAAN NATIONAL MUSEUM

THE INSTITUTE OF CHINGGIS KHAAN HERITAGE AND CULTURE
NATIONAL MUSEUM OF MONGOLIA
MONGOLIAN STATE UNIVERSITY OF ARTS AND CULTURE
MONGOLIAN NATIONAL UNIVERSITY OF EDUCATION
MONGOLIAN NATIONAL UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCE
MONGOLIAN UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
“TALYN YAZGUURTAN” FOUNDATION

ЕРӨНХИЙ СЭДЭВ:

“МОНГОЛЫН ЭНХ ТАЙВАН БА ТҮҮХЭН ТУРШЛАГА”

MAIN THEME OF THE CONGRESS:

“PAX MONGOLICA AND HISTORICAL EXPERIENCE”

САЛБАР ХУРАЛДААН:

- I САЛБАР:** ТҮҮХИЙН ӨМНӨХ ҮЕ БОЛОН ТҮҮХЭН ҮЕИЙН МОНГОЛЧУУД
- II САЛБАР:** МОНГОЛ ХЭЛ, УРАН ЗОХИОЛЫН ТҮҮХЭН ХӨГЖИЛ, ОРЧИН ҮЕ
- III САЛБАР:** МОНГОЛЫН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГ, УЛС ТӨР, ХУУЛЬ ЦААЗ
- IV САЛБАР:** МОНГОЛЧУУДЫН ГАДААД ЕРТӨНЦ БА ХАРИЛЦАА
- V САЛБАР:** МОНГОЛЧУУДЫН СОЁЛ: УЛАМЖЛАЛ БА ШИНЭЧЛЭЛ
- VI САЛБАР:** ЗАЛУУ МОНГОЛЧ СУДЛААЧДЫН САЛБАР ХУРАЛДААН

SECTIONS:

- SECTION I:** PREHISTORY AND HISTORY OF MONGOLIA AND THE MONGOLS
- SECTION II:** CURRENT SITUATION AND HISTORICAL DEVELOPMENT OF MONGOLIAN LANGUAGE AND LITERATURE
- SECTION III:** MONGOLIAN SOCIETY, ECONOMY, POLITICS AND LEGISLATION
- SECTION IV:** MONGOLIA’S RELATIONS WITH THE OUTSIDE WORLD
- SECTION V:** MONGOLIAN CULTURE: TRADITION AND INNOVATION
- SECTION VI:** YOUNG MONGOLISTS CONFERENCE

**МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ УХНААГИЙН ХҮРЭЛСҮХИЙН
ИВЭЭЛ ДОР ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ БУЙ
“МОНГОЛЫН ЭНХ ТАЙВАН БА ТҮҮХЭН ТУРШЛАГА” СЭДЭВТ
ОЛОН УЛСЫН МОНГОЛЧ ЭРДЭМТНИЙ ХП ИХ ХУРАЛ**

2023 оны 08 дугаар сарын 09. Лхагва гараг

Зочид төлөөлөгчдийг угтах, зочид буудалд оруулах
Төлөөлөгчдийг бүртгэж, хурлын баримт бичиг олгох

2023 оны 08 дугаар сарын 10. Пүрэв гараг

08:00-10:00 Бүртгэл, өглөөний цай
10:05-10:50 Нээлтийн үг, мэндчилгээ
10:50-11:20 Шагнал гардуулах ёслол
11:20-12:00 Эрдэм шинжилгээний нэгдсэн хуралдаан
12:00-12:30 Дурсгалын зураг авхуулах: Чингис хааны хөшөө
12:30-14:00 Өдрийн хоол
14:00-16:00 Салбар хуралдаанууд
17:00 Хүндэтгэлийн хүлээн авалт

2023 оны 08 дугаар сарын 11. Баасан гараг

09:00-14:00 Салбар хуралдаан
14:00-18:00 Салбар хуралдаан

2023 оны 08 дугаар сарын 12. Бямба гараг

09:00-14:00 Салбар хуралдаан
14:00-18:00 Салбар хуралдаан

2023 оны 08 дугаар сарын 13. Ням гараг

09:00-14:00 Салбар хуралдаан
17:00-19:30 Хаалтын нэгдсэн хуралдаан

**THE 12th INTERNATIONAL CONGRESS OF MONGOLISTS
“PAX MONGOLICA AND HISTORICAL EXPERIENCE”
UNDER THE AUSPICES OF THE
PRESIDENT OF MONGOLIA KHURELSUKH UKHNAА**

09th August 2023, Wednesday

Airport pick-up and hotel check-in

Registration and distribution of the Congress materials

10th August 2023, Thursday

08:00-10:00 Registration, breakfast

10:05-10:50 Opening speech, greetings

10:50-11:20 Award ceremony

11:20-12:00 Plenary session

12:00-12:30 Commemorative photoshoot: Chinggis Khaan Statue

12:30-14:00 Lunch

14:00-16:00 Sections

17:00 Banquet

11th August 2023, Friday

09:00-14:00 Sections

14:00-18:00 Sections

12th August 2023, Saturday

09:00-14:00 Sections

14:00-18:00 Sections

13th August 2023, Sunday

09:00-14:00 Sections

17:00-19:30 Closing plenary session

**МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ УХНААГИЙН ХҮРЭЛСҮХИЙН
ИВЭЭЛ ДОР ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ БУЙ
“МОНГОЛЫН ЭНХ ТАЙВАН БА ТҮҮХЭН ТУРШЛАГА” СЭДЭВТ
ОЛОН УЛСЫН МОНГОЛЧ ЭРДЭМТНИЙ ХИ ИХ ХУРЛЫН
НЭЭЛТИЙН ЧУУЛГАН**

**2023 оны 8 дугаар сарын 10-ны өдөр. Пүрэв гараг
Төрийн ордон, “Их Монгол” танхим**

- 08:00-10:00 **Бүртгэл, өглөөний цай**
- 10:00-10:05 **Нээлтийн хөгжим**
Нэрт хөгжмийн зохиолч Б.Шаравын “Сэрсэн тал” удиртгал
Монгол төрийн Үндэсний их найрал хөгжим
Удирдаач Э.Мөнхбаяр
- Хөглөгч:** Д.Цоодол
- 10:05-10:15 **Нээлтийн үг**
Монгол Улсын Ерөнхийлөгч У.Хүрэлсүх
- 10:15-10:20 **Монгол Улсын Төрийн дуулал**
- 10:20-10:30 **Мэндчилгээ**
Монгол судлалын Үндэсний зөвлөлийн дарга,
Боловсрол, Шинжлэх Ухааны Сайд Л.Энх-Амгалан
- 10:30-10:40 **Мэндчилгээ**
Олон Улсын Монгол Судлалын Холбооны
Ерөнхий нарийн бичгийн дарга С.Чулуун
- 10:40-10:50 **Мэндчилгээ**
Шинжлэх Ухааны Академийн Ерөнхийлөгч Д.Рэгдэл
- 10:50-11:20 **Шагнал гардуулах ёслол**

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ХУРАЛДААН

Чиглүүлэгч: Олон Улсын Монгол Судлалын Холбооны
Ерөнхий нарийн бичгийн дарга С.Чулуун

11:20-11:40 Биргалан Агнеш (Унгар Улс). Монгол судлалын өнөөгийн байдал

11:40-12:00 С.Нарангэрэл (Монгол Улс). Монголын амар амгалан
(Рах Mongolica): Түүхийг дахин харах нь

12:00-12:30 **Чингис хааны хөшөөний өмнө дурсгалын зураг авхуулах**

12:30-14:00 **Өдрийн хоол**

**OPENING PLENARY SESSION OF
THE 12th INTERNATIONAL CONGRESS OF MONGOLISTS
“PAX MONGOLICA AND HISTORICAL EXPERIENCE”
UNDER THE AUSPICES OF
THE PRESIDENT OF MONGOLIA KHURELSUKH UKHNAA**

10th August 2023, Thursday

Hall “Ikh Mongol”, Government House

- 08:00-10:00 **Registration, breakfast**
- 10:00-10:05 Symphony “Sersen Tal” by B.Sharav (Hero of Labor of Mongolia, Order of Chinggis Khaan, State Honored Prize, Honored Art Figure Awardee) Conductor: E.Monkhbayar. Mongolian State Grand Orchestra
- Moderator:** D.Tsoodol
- 10:05-10:15 **Opening speech**
U.Khurelsukh, President of Mongolia
- 10:15-10:20 **National Anthem**
- 10:20-10:30 **Greetings**
L.Enkh-Amgalan, Chairman of the National Council of Mongolian Studies, Minister of Education and Science
- 10:30-10:40 **Greetings**
S.Chuluun, Secretary General of the International Association of Mongolian Studies
- 10:40-10:50 **Greetings**
D.Regdel, President of the Mongolian Academy of Sciences
- 10:50-11:20 **Award ceremony**

PLENARY SESSION

- Moderator:** S.Chuluun, Secretary General of the International Association of Mongolian Studies
- 11:20-11:40 Birtalan Agnes (Hungary). On the current status of Mongolian studies
- 11:40-12:00 S.Narangerel (Mongolia). Pax Mongolica: Reviewing the history
- 12:00-12:30 **Commemorative photoshoot of the participants in front of the Chinggis Khaan statue**
- 12:30-14:00 **Lunch**

**МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ УХНААГИЙН ХҮРЭЛСҮХИЙН
ИВЭЭЛ ДОР ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ БУЙ
“МОНГОЛЫН ЭНХ ТАЙВАН БА ТҮҮХЭН ТУРШЛАГА” СЭДЭВТ
ОЛОН УЛСЫН МОНГОЛЧ ЭРДЭМТНИЙ ХП ИХ ХУРЛЫН
ХААЛТЫН ЧУУЛГАН**

2023 оны 8 дугаар сарын 13. Ням гараг

Чингис хаан Үндэсний музей, 9-р давхар,
Чингис хааны ёслол хүндэтгэлийн танхим

Хурал хөтлөх: Олон Улсын Монгол Судлалын Холбооны Ерөнхий
нарийн бичгийн дарга С.Чулуун

17:00-17:10 **Үг хэлэх**

Монгол судлалын Үндэсний зөвлөлийн дарга, Боловсрол,
Шинжлэх Ухааны Сайд Л.Энх-Амгалан

17:10-17:20 Монгол Улсын Соёлын Сайд Ч.Номин

САЛБАР ХУРАЛДААНЫ ТАЙЛАН

17:20-17:30 **Салбар 1. Түүхийн өмнөх үе болон түүхэн үеийн монголчууд**
Хуралдааны дарга нар: Ц.Цэрэндорж, Г.Эрэгзэн

17:30-17:40 **Салбар 2. Монгол хэл, уран зохиолын түүхэн хөгжил, орчин үе**
Хуралдааны дарга нар: Д.Заяабаатар, Ж.Бат-Ирээдүй

17:40-17:50 **Салбар 3. Монголын нийгэм, эдийн засаг, улс төр, хууль цааз**
Хуралдааны дарга нар: С.Мөнхбат, О.Хатанболд

17:50-18:00 **Салбар 4. Монголчуудын гадаад ертөнц ба харилцаа**
Хуралдааны дарга нар: Б.Булган, Д.Золбоо

18:00-18:10 **Салбар 5. Монголчуудын соёл: Уламжлал ба шинэчлэл**
Хуралдааны дарга нар: Л.Дашням, Э.Сонинтогос

18:10-18:20 **Салбар 6. Залуу монголч судлаачдын салбар хуралдаан**
Хуралдааны дарга нар: М.Энхбаатар, Н.Батболд

18:20-18:30 **Хурлын хаалт**

Олон Улсын Монгол Судлалын Холбооны Ерөнхий нарийн
бичгийн дарга С.Чулуун

18:30-19:30 **Хүндэтгэлийн зоог**

**CLOSING PLENARY SESSION OF
THE 12th INTERNATIONAL CONGRESS OF MONGOLISTS
“PAX MONGOLICA AND HISTORICAL EXPERIENCE”
UNDER THE AUSPICES OF
THE PRESIDENT OF MONGOLIA KHURELSUKH UKHNAА**

13th August 2023, Sunday

Chinggis Khaan Grand Hall of Honor, 9th floor,
Chinggis Khaan National Museum

Moderator: S.Chuluun, Secretary General of the International Association of
Mongolian Studies

17:00-17:10 **Speeches**

L.Enkh-Amgalan, Chairman of the National Council of Mongolian
Studies, Minister of Education and Science

17:10-17:20 Ch.Nomin, Minister of Culture

REPORTS OF SECTIONS

17:20-17:30 **Section I. Prehistory And History of Mongolia and The Mongols**

Moderators: Ts.Tserendorj, G.Eregzen

17:30-17:40 **Section II. Current Situation and Historical Development of
Mongolian Language and Literature**

Moderators: D.Zayabaatar, J.Bat-Ireedui

17:40-17:50 **Section III. Mongolian Society, Economy, Politics and Legislation**

Moderators: S.Munkhbat, O.Khatanbold

17:50-18:00 **Section IV. Mongolia’s Relations With The Outside World**

Moderators: B.Bulgan, D.Zolboo

18:00-18:10 **Section V. Mongolian Culture: Tradition and Innovation**

Moderators: L.Dashnyam, E.Sonintogos

18:10-18:20 **Section VI. Young Mongolists Conference**

18:20-18:30 **Closing speech**

S.Chuluun, Secretary General of the International Association of
Mongolian Studies

18:30-19:30 **Banquet**

I САЛБАР, А ХЭСЭГ
ТҮҮХИЙН ӨМНӨХ ҮЕ БОЛОН ТҮҮХЭН ҮЕИЙН МОНГОЛЧУУД
SECTION I, PART A
PREHISTORY AND HISTORY OF MONGOLIA AND THE MONGOLS

2023 оны 08 сарын 10. Пүрэв гараг / Thursday, August 10, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-15:40 / Afternoon session: 14:00-15:40

Байршил: Чингис хаан Үндэсний музей, 9-р давхар,
Чингис хааны ёслол хүндэтгэлийн танхим
Venue: Chinggis Khaan Grand Hall of Honor, 9th floor,
Chinggis Khaan National Museum

Хуралдааны дарга: Ж.Гэрэлбадрах (Монгол Улс)

Moderator of the session: J.Gerelbadrakh (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Г.Баттүшиг (Монгол Улс)

Secretary of the session: G.Battushig (Mongolia)

14:00-14:20 **С.Чулуун** (Монгол Улс). *Шинээр олдсон нэгэн цааз: Хүрэн бэлчирийн чуулган*

14:20-14:40 **Borjigidai Oyunbilig** (China). *The Painted Scroll of Altan Khan and the Kökeqota City in 1580*

14:40-15:00 **Ц.Цэрэндорж** (Монгол Улс). *Солонгосын албан түүхийн сурвалж дахь XV-XVIII зууны Монголтой холбоотой мэдээ баримтууд (“Вангийн нарийн бичгийн газрын өдрийн тэмдэглэл”-ийн жишээн дээр)*

15:00-15:20 **Мацукава Такаши** (Япон Улс). *Чингис хааны Монголын эзэнт гүрнийг Хүннү гүрний шууд залгамжлагч хэмээн үзэх үзлийн тухай*

15:20-15:40 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

15:40-16:00 **Цайны завсарлага / Coffee break**

2023 оны 08 сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: Николай Крадин (ОХУ)
Moderator of the session: Nikolay Kradin (Russia)
Нарийн бичгийн дарга: Б.Нацагдорж (Монгол Улс)
Secretary of the session: B.Natsagdorj (Mongolia)

09:00-09:20 **Борбала Обрушански** (БНУУ). *Хүннү гүрний эрх баригчийн судалгаа*
09:20-09:40 **П.Дэлгэржаргал** (Монгол Улс). *Торгоны зам ба Хүнну, Сяньби*
09:40-10:00 **Г.Алтансүх** (Монгол Улс). *Ашир түрэгүүдийн төмрийн алба хийж байсан нутгийн асуудалд*
10:00-10:20 **Yuko Nakata** (Japan). *The An-Shi Rebellion and Huiyu-ru (Uyghurs Road)*
10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion
10:40-11:00 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: Б.Нацагдорж (Монгол Улс)
Moderator of the session: B.Natsagdorj (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Г.Ариунтуяа (Монгол Улс)
Secretary of the session: G.Ariuntuya (Mongolia)

11:00-11:20 **Б.Напил** (БНКаЗУ). *Түрэг-Монгол угсаатны гарваль зүй, хэл-түүх, соёлын харилцааны зарим асуудлын хүрээнд*
11:20-11:40 **С.Цолмон** (Монгол Улс). *Хархорумын Цогт их сүмийн тухайд нэмэн өгүүлэх нь*
11:40-12:00 **А.Пунсаг** (Монгол Улс). *Хубилай хаан ба Монголын их амар амгалан*
12:00-12:20 **Oleg Lushnikov** (Russia). *The Great Mongol Empire as the World-System of the Middle Ages and Its Contribution to the Foundation of Eurasian Integration*

12:20-12:40 **Ц.Ишдорж** (Монгол Улс). *Хүн төрөлхтний түүхэнд Монгол гүрний оруулсан хувь нэмэр*

12:40-13:00 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

13:00-14:00 **Өдрийн хоол / Lunch**

2023 оны 08 сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-17:40 / Afternoon session: 14:00-17:40

Хуралдааны дарга: Ц.Энхчимэг (Монгол Улс)

Moderator of the session: Ts.Enkhchimeg (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Б.Цогбадрах (Монгол Улс)

Secretary of the session: B.Tsogbadrakh (Mongolia)

14:00-14:20 **Ж.Гэрэлбадрах** (Монгол Улс). *Чингис хаан (qahan) цол, Чингис хан (qan) нэрийн учрыг нягтлах нь*

14:20-14:40 **Yuliy Drobyshev** (Russia). *The last will of Genghis Khan*

14:40-15:00 **Hitoshi Muraoka** (Japan). *Qubilai Khaan's regime and the Mongolian plateau, From the two battles told by Marco Polo*

15:00-15:20 **А.Энхбат** (Монгол Улс). *Монголчууд XIII-XIV зуунд исламын шашиныг дэлгэрүүлсэн нь*

15:20-15:40 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

15:40-16:00 **Цайны завсарлага / Coffee break**

Хуралдааны дарга: С.Цолмон (Монгол Улс)

Moderator of the session: S.Tsolmon (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Г.Бямбарагчаа (Монгол Улс)

Secretary of the session: G.Byambaragchaa (Mongolia)

16:00-16:20 **Hans van Ess** (Germany). *Who were the Taici'ut?*

16:20-16:40 **Боржигидай Мөрөн** / Bao Wensheng (БНХАУ). *Юй вэнь ба Баягууд овгийг дахин нягтлахад*

- 16:40-17:00 **Цогт / Chaoketu** (БНХАУ). *Тайчууд аймгийн түүхтэй холбогдсон хэдэн асуудал*
- 17:00-17:20 **Bulat Zoriktuev** (Russia). *About exoethnonyms Daur and Bargu-Burat of Buryats*
- 17:20-17:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

2023 оны 08 сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

- Хуралдааны дарга:** Ким Жангү (БНСУ)
- Moderator of the session:** Kim Janggoо (Korea)
- Нарийн бичгийн дарга:** Д.Дашдулам (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** D.Dashdulam (Mongolia)

- 09:00-09:20 **Л.Ганбат** (Монгол Улс). *Монгол хаадын бодлого, үйл ажиллагаа Дундад Азийн бүс нутагт хэрэгжсэн нь: Мөнх хааны үе (1251-1259 он)*
- 09:20-09:40 **Д.Баярсайхан** (Монгол Улс). *Давхар харьяаллаас гарах Армян ноёдын тактик*
- 09:40-10:00 **Eiren Shea** (USA). *Authenticity and Imitation in the Production of Gilded Threads across Mongol Eurasia (13th-14th centuries)*
- 10:00-10:20 **Каадыр-оол Бичелдей** (ОХУ). *Чингис хааны жанжин урианхайн Сүбэдэй баатар*
- 10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 10:40-11:00 Цайны завсарлага / Coffee break**

- Хуралдааны дарга:** Л.Ганбат (Монгол Улс)
- Moderator of the session:** L.Ganbat (Mongolia)
- Нарийн бичгийн дарга:** Б.Цогбадрах (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** B.Tsogbadrakh (Mongolia)

- 11:00-11:20 **Temur** / Temule (China). *Notes on the Newly-Discovered Sino-Mongolian Edict of 1414*
- 11:20-11:40 **Sarolta Tatb̄r** (Norway). *The Mongol Invasion in the Biography of Hungarian Saints*
- 11:40-12:00 **Сарангэрэл** / Sarengerile (БНХАУ). *Монголын нууц товчоон дахь ээжийн хүмүүжлийн зориг санаа*
- 12:00-12:20 **Nakami Tatsuo** (Japan). *A Michio's Research on the Secret History of Mongolia and its meaning and position on the Mongolia Studies in Japan*
- 12:20-12:40 **Bong Choon, Kim** (Korea). *Traces of Mongolia left in Jeju*
- 12:40-13:00** Хэлэлцүүлэг / **Discussion**
- 13:00-14:00** Өдрийн хоол / **Lunch**

2023 оны 08 сарын 12. Бямба гараг / Thursday, Saturday 12, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-18:00 / Afternoon session: 14:00-18:00

Хуралдааны дарга: Г.Алтансүх (Монгол Улс)
Moderator of the session: G.Altansukh (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Ц.Гүнчин-Иш (Монгол Улс)
Secretary of the session: Ts.Gunchin-Ish (Mongolia)

- 14:00-14:20 **Ц.Энхчимэг** (Монгол Улс). *Цагадайн улсын шашны нэгэн цогцолбор дурсгалыг эргэн харах нь*
- 14:20-14:40 **Ж.Урангуя** (Монгол Улс). *Зүчийн улсын төрийн засаглалын хэлбэрийн уламжлал, шинэчлэл түүний задралын дараах хант улсуудад (XV-XVII зуун)*
- 14:40-15:00 **Kim Janggo** (Korea). *Analysis of the Movement of Goods and Background of Exchange between Goreo and Mongol in the Early Period of Yeke Mongol Ulus*
- 15:00-15:20 **Б.К.Жылдыз** (Киргизстан). *Древние и средневековые историко-культурные связи Монголии и Кыргызстана*
- 15:20-15:40 **Л.Эрдэнэболд** (Монгол Улс). *Нүүдэлчдийн хот суурины хөгжил ба нүүдлийн нийгэм дэх суурьшлын асуудал*
- 15:40-16:00** Хэлэлцүүлэг / **Discussion**
- 16:00-16:20** Цайны завсарлага / **Coffee break**

Хуралдааны дарга: Чимэддорж Жахадай (БНХАУ)
Moderator of the session: Chimeddorji Jakhadai (China)
Нарийн бичгийн дарга: Г.Бямбарагчаа (Монгол Улс)
Secretary of the session: G.Byambaragchaa (Mongolia)

16:20-16:40 **На.Сүхбаатар** (Монгол Улс). *Халх-Ойрадын 1640 оны чуулган хаана хуралдсан тухай асуудалд*
16:40-17:00 **Д.Энхцэцэг** (Монгол Улс). *Монголын нийгэм ба эмэгтэйчүүд (XV-XVII зуун)*
17:00-17:20 **С.Нүрзэд** (Монгол Улс). *1480 оны 2 дугаар сарын Кир нуурын хэрэг учир*
17:20-17:40 **Э.Жигмэддорж** (Монгол Улс). *XVI-XVII зууны Халхын ноёдын чуулган (үйсэн цаазын жишигээр)*
17:40-18:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

2023 оны 08 сарын 13. Ням гараг / Sunday, August 13, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: А.Пунсаг (Монгол Улс)
Moderator of the session: A.Punsag (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Г.Одбаяр (Монгол Улс)
Secretary of the session: G.Odbayar (Mongolia)

09:00-09:20 **Б.Нацагдорж** (Монгол Улс). *XVI-XVII зууны Цахар түмний баруун гарын отгууд болон тэдний нутгийн тухай*
09:20-09:40 **Chimeddorj Jakhadai** (China). *The War Preparation in Tumed Banners of Hohhot against Galdan Boshogtu Khan (1694-1695)*
09:40-10:00 **Гучид Соёлмаа** (БНХАУ). *Улиастайн жанжин Дугарын гэрэлт хөшөөний судалгаа*
10:00-10:20 **Т.Сайнжаргал** (Монгол Улс). *Халхын Түшээт хан аймгийн Түшээт засгийн хошууны засаг ноёдын түүхэнд холбогдох сурвалжийн мэдээ*
10:20-10:40 **Аяна Самдан** (Россия). *Монгольский фонд Национального архива Республики Тыва*

10:40-11:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

11:00-11:20 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: Н.Хишигт (Монгол Улс)

Moderator of the session: N.Khishigt (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Г.Ариунтуяа (Монгол Улс)

Secretary of the session: G.Ariuntuuya (Mongolia)

11:20-11:40 **Ц.Батбаяр** (Монгол Улс). *Монгол Улсын ХХ зууны түүхийн орчин үеийн концепцийн тухай: Түүхч эрдэмтний үзэл бодол*

11:40-12:00 **Tatiana Yusupova** (Russia). *Experience in Visualizing the History of the Country: "Mongolia in Photographs" Series*

12:00-12:20 **Ulrike Gonzales** (Germany). *Frans August Larson and the Waln Sisters: An Exemplary Source Criticism on Travel Accounts*

12:20-12:40 **Харнууд Нарс** (БНХАУ). *Японы эсрэг дайнд Монгол улс оролцсон хийгээд Гуоминдан, Эв хамт намын байр суурь: Шинээр олдсон архивын баримтын суурин дээр тодруулах нь*

12:40-13:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

13:00-14:00 Өдрийн хоол / Lunch

I САЛБАР, Б ХЭСЭГ
ТҮҮХИЙН ӨМНӨХ ҮЕ БОЛОН ТҮҮХЭН ҮЕИЙН МОНГОЛЧУУД
SECTION I, PART B
PREHISTORY AND HISTORY OF MONGOLIA AND THE MONGOLS

2023 оны 08 сарын 10. Пүрэв гараг / Thursday, August 10, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-15:40 / Afternoon sessions 14:00-15:40

Байрлал: Чингис хаан Үндэсний музей, 6-р давхар, Хурлын танхим

Venue: Venue: Meeting Room, 6th floor, Chinggis Khaan National Museum

Хуралдааны дарга: Б.Цогтбаатар (Монгол Улс)

Moderator of the session: B. Tsogtbaatar (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Н.Нандинцэцэг (Монгол Улс)

Secretary of the session: N. Nandintsetseg (Mongolia)

14:00-14:20 **Nikolay Kradin** (Russia). *Governance technologies in Far East and Eastern Inner Asia: From Bohai to Mongols*

14:20-14:40 **Г.Эрэгзэн** (Монгол Улс). *Дуурлиг нарсны Хүннүгийн язгууртны булшны судалгааны зарим үр дүнгээс*

14:40-15:00 **Yun Hyeung-won** (Korea). *Tuoba Tribe of the Xianbei of the Northern Wei Dynasty*

15:00-15:20 **Н.Эрдэнэ-Очир, Б.Анхбаяр** (Монгол Улс). *Хархул хааны балгас – эртний хотын туурийн археологийн судалгааны үр дүн*

15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

15:40-16:00 Цайны завсарлага / Coffee break

2023 оны 08 сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-12:40 / Morning session: 09:00-12:40

Хуралдааны дарга: Г.Эрэгзэн (Монгол Улс)

Moderator of the session: G. Eregzen (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Н.Нандинцэцэг (Монгол Улс)

Secretary of the session: N. Nandintsetseg (Mongolia)

09:00-09:20 **Johannes Reckel** (Germany). *Anthropomorphic rock art in Mongolia and Central Asia*

09:20-09:40 **Ch.Munkhbayar** (Mongolia), **Alexey Kovalev** (Russia). *Representation of Trees on Early Bronze Tombstones of Mongolian Altai, Its Cultural Characteristics and Semantics*

09:40-10:00 **Л.Ишцэрэн** (Монгол Улс), **И.Үсүки** (Япон Улс). *Хустын булаг дурсгалаас илэрсэн Хүннүгийн шавар эдлэл шатаах зуухны судалгаа*

10:00-10:20 **А.Энхтөр, Д.Анхбаяр** (Монгол Улс). *Акдамарын сүмийн баруун ханан дахь нэгэн морьтны хөрөг дүр ба Хүлэгү ул хааны хөрөг*

10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

10:40-11:00 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: Борбала Обрушански (БНУУ)

Moderator of the session: Borbala Obrusanszky (Hungary)

Нарийн бичгийн дарга: Г.Цэнгүүн (Монгол Улс)

Secretary of the session: G.Tsenguun (Mongolia)

11:00-11:20 **Yong-Söng Li** (Korea). *On Y2IL1S2G1 in the Kül Tegin and Bilgä Kagan Inscriptions*

11:20-11:40 **Ц.Баттулга** (Монгол Улс). *Монгол Улсын нутаг дахь руни бичгийн дурсгалын судалгааны тойм (2019-2023)*

11:40-12:00 **Kosetsu Suzuki** (Japan). *Notes on the Ancient Turkic Inscription of Hilgishiin-Ovoo and the Türks, of Twelve tribes*

12:00-12:20 **Хошууд Цэнгэл / Qinggeli** (БНХАУ). *Их хянган давааны хадны бичээс хайн судлах ажлын шинэ амжилт*

12:20-12:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

12:40-14:00 Өдрийн хоол / Lunch

2023 оны 08 сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023
Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-17:40 / Afternoon session: 14:00-17:40

Хуралдааны дарга: Б.Гүнчинсүрэн (Монгол Улс)
Moderator of the session: B.Gunchinsuren (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Г.Маргад-Эрдэнэ (Монгол Улс)
Secretary of the session: G.Margad-Erdene (Mongolia)

- 14:00-14:20 **Б.Цогтбаатар** (Монгол Улс). *Хэрлэний Хөдөө арал: Түүхэн сурвалжийн мэдээ ба археологийн судалгааны үр дүнгээс*
- 14:20-14:40 **Yuliia Elikhina** (Russia). *Finds of the Mongol-Tibetan expedition of P.K. Kozlov from Olon-Sume (southern Khangai) in the collection of the State Hermitage Museum*
- 14:40-15:00 **Ч.Сосорбарам** (Монгол Улс). *Чингис хаан ба үндэсний ой санамж*
- 15:00-15:20 **A.Ochir, B.Nanjid** (Mongolia). *The Interconnection between Mongolian Tengris of Shamanism and Mongolian Epic Character*
- 15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:40-16:00 Цайны завсарлага / Coffee break**

Хуралдааны дарга: Урадын Э.Булаг (Их Британи)
Moderator of the session: Uradyн E.Bulag (Great Britain)
Нарийн бичгийн дарга: Г.Бямбарагчаа (Монгол Улс)
Secretary of the session: G.Byambaragchaa (Mongolia)

- 16:00-16:20 **Э.Равдан, Н.Одхүү, П.Энхжаргал** (Монгол Улс). *Алтайн өврийн зарим түүхэн газар нутгийн биетүүдийн байршил, нэрийн гарвал зүйн үүдэл*
- 16:20-16:40 **Bair Dugarov** (Russia). *Ergune-qun in the mirror of the Eastern Sayan landscape and folklore*
- 16:40-17:00 **Maria Magdolna Tatb̄r** (Norway). *The Myth of Rabbit in Inner Asia and beyond*
- 17:00-17:20 **Леонид Курас, Базар Цыбенев** (ОХУ). *Институты публичной власти в политиях маньчжуро-монгольского мира в 1900-1915 г. (на примере Хулун-Буира)*
- 17:20-17:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

2023 оны 08 сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: Ли Нарангуа (Австрали)
Moderator of the session: Li Narango (Australia)
Нарийн бичгийн дарга: Б.Цогбадрах (Монгол Улс)
Secretary of the session: В.Тсogbadrakh (Mongolia)

09:00-09:20 **Uradyн E.Bulag** (Great Britain). *The Chinggis Khaan National Museum as a Model of Decolonisation?*
09:20-09:40 **Г.Цэрэнханд** (Монгол Улс). *Монгол малчдын байгаль хамгаалах уламжлал ба орчин үе*
09:40-10:00 **Г.Пүрэвдорж** (Монгол Улс). *Халхын Засагт хан аймгийн угсаатны бүлгүүд: Удам угсаа, давхраажилт*
10:00-10:20 **В.Вatbayar** (Mongolia). *The reason for the name of Mount Burhan Khaldun?*
10:20-10:40 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**
10:40-11:00 **Цайны завсарлага / Coffee break**

Хуралдааны дарга: С.Чулуун (Монгол Улс)
Moderator of the session: S.Chuluun (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Г.Баттүшиг (Монгол Улс)
Secretary of the session: G.Battushig (Mongolia)

11:00-11:20 **О.Батсайхан** (Монгол Улс). *Монголын тусгаар тогтнол ба богдууд*
11:20-11:40 **Н.Саруул** (Монгол Улс). *Богд Жибзундамба хутагтуудыг Төвөдөөс тодруулах нь Халхын улс төрийн байдалд нөлөөлсөн нь*
11:40-12:00 **Н.Батболд** (Монгол Улс). *Засаг ноёдын тусгаар тогтнолын төлөөх тэмцэл, зүтгэл*
12:00-12:20 **Д.Дашдулам** (Монгол Улс). *Халхын Очирбат Түшиэт ханы түүхэнд холбогдох тамгыг хураан хадгалах тухай шинээр олдсон хоёр баримтын талаар өгүүлэх нь*
12:20-12:40 **Хэлэлцүүлэг**
12:40-14:00 **Өдрийн хоол**

2023 оны 08 сарын 12. Бямба гараг / Saturday 12, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-18:00 / Afternoon session: 14:00-18:00

Хуралдааны дарга: Н.Батболд (Монгол Улс)

Moderator of the session: N.Batbold (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Г.Ариунтуяа (Монгол Улс)

Secretary of the session: G.Ariuntuuya (Mongolia)

14:00-14:20 **Guruma** (China). *Prince Cering and His Families during the Qalqa-Jungar War*

14:20-14:40 **Накамура Ацуши** (Япон Улс). *Дундговь аймаг дахь Харчин өртөө ба өртөөний хийд*

14:40-15:00 **Х.Нэмэхжаргал** (БНХАУ). *Манж Чин улсын үеийн Монгол засаг хошуудын тухай тоон судалгаа*

15:00-15:20 **Naqihara Mamoru** (Japan). *The prison of Kūriy-e city in the late 19th century*

15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

15:40-16:00 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: Аоки Масахиро (Япон Улс)

Moderator of the session: Aoki Masahiro (Japan)

Нарийн бичгийн дарга: Б.Цогбадрах (Монгол Улс)

Secretary of the session: B.Tsogbadrakh (Mongolia)

16:00-16:20 **Р.Болд** (Монгол Улс). *Дилов хутагт: Намтрын зарим балархайг тодруулахуй*

16:20-16:40 **И Пён Рэ** (БНСУ). *1911 оны тусгаар тогтнол ба үндэстнээ нэгтгэх хөдөлгөөний талаарх дахин эргэцүүлэл: Их Монгол улсыг залгамжлах үзэл санаа голлох нь*

16:40-17:00 **Bazar Tsybenov** (Russia). *The unknown pages from the life of Merse (hypotheses about the reasons for his arrest and death, and the meeting of his sons in April 2023)*

17:00-17:20 **Bai Narisu** (Japan). *De Noyon and the Inner Mongolian Independence Movement*

17:20-17:40 **Кемя Орлова** (ОХУ). *Е.А. Стулов Монгол улсад Монгол улсын төлөө*

17:40-18:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

2023 оны 08 сарын 13. Ням гараг / Sunday, August 13, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: Ц.Батбаяр (Монгол Улс)

Moderator of the session: Ts.Batbayar (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Г.Баттүшиг (Монгол Улс)

Secretary of the session: G.Battushig (Mongolia)

09:00-09:20 **David Curtis Wright** (Canada). *The Chinese Warlord General Xu Shuzheng and His Role in Modern Mongolian History: A Partial Reappraisal*

09:20-09:40 **Ivan Peshkov** (Poland). *Between Warlordism and Pan-Mongolism. Influence of Traditional Mongolian Idea of Power on Ataman G.M. Semenov's state-building practices*

09:40-10:00 **Н.Хишигт** (Монгол Улс). *Монголрабфак: Түүхийн асуудалд*

10:00-10:20 **Makoto Tachibana** (Japan). *Tariff Evaders: Tariff Issues in the early 20th century Mongolia*

10:20-10:40 **Ж.Оюунчимэг, Сергей Кузьмин** (ОХУ). *Монголыг чөлөөлөхийн төлөө 1921 онд Жанжин Чойрын дэргэд болсон байлдаан*

10:40-11:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

11:00-11:20 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: О.Батсайхан (Монгол Улс)

Moderator of the session: O.Batsaikhan (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Г.Баттүшиг (Монгол Улс)

Secretary of the session: G.Battushig (Mongolia)

11:20-11:40 **Аоки Масахиро** (Япон Улс). *1920-оод оны эхэн үеийн Монголын улс төрийн байдал ба Монголын зүүн орон*

11:40-12:00 **Evgenii Nolev** (Russia). *"Pax Mongolica" in the historiography of Buryatian (to the 100th anniversary of the Republic of Buryatia)*

12:00-12:20 **Anna Sirina** (Russia). *Sergei Shirokogoroff (1887–1939) as a specialist in oriental studies*

12:20-12:40 **Г.Дашням** (Монгол Улс). *"Бага болзоот" хэмээх үнэт цаас*

12:40:13:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

13:00-14:00 Өдрийн хоол / Lunch

II САЛБАР

МОНГОЛ ХЭЛ, УРАН ЗОХИОЛЫН ТҮҮХЭН ХӨГЖИЛ, ОРЧИН ҮЕ

SECTION II

CURRENT SITUATION AND HISTORICAL DEVELOPMENT OF
MONGOLIAN LANGUAGES AND LITERATURE

А ХЭСЭГ: МОНГОЛ СУРВАЛЖ СУДЛАЛ

PART A: MONGOLIAN PRIMARY SOURCE STUDIES AND TEXTOLOGY

2023 оны 8-р сарын 10. Пүрэв гараг / Thursday, August 10, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-15:40 / Afternoon session: 14:00-15:40

Байршил: МУИС-ийн I байр, 3-р давхар, 320 тоот

Venue: Hall #320, 3rd Floor, Building I, National University of Mongolia

Хуралдааны дарга: Д.Төмөртоогоо (Монгол Улс)

Moderator of the session: D.Tumurtogoo (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: М.Жавхлан (Монгол Улс)

Secretary of the session: M.Javkhlan (Mongolia)

14:00-14:20 **Д.Цэрэнсодном** (Монгол Улс). *Умард Ли орны шашин соёлын өнөө цагийн ул мөр*

14:20-14:40 **Ц.Шагдарсүрэн** (Монгол Улс). *Монгол бичиг болон монгол бичгийн хэлний мөн чанар*

14:40-15:00 **Hitoshi Kuribayashi** (Япон Улс). *Уйгуржин монгол үсгийн “Тахимдуу бичиг” дэх монгол бичгийн бичлэгийн онцлог*

15:00-15:20 **Хасбагана** / Nasibagen (БНХАУ). *Дөрвөлжин үсгийн хятад сурвалж бичиг дэх монгол үгийн шинжлэл*

15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

15:40-16:00 Цайны завсарлага / Coffee break

2023 оны 8-р сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-12:40 / Morning session: 09:00-12:40

Хуралдааны дарга: Хитоши Күрибаяши (Япон Улс)

Moderator of the session: Hitoshi Kuribayashi (Japan)

Нарийн бичгийн дарга: Б.Золжаргал (Монгол Улс)

Secretary of the session: B.Zoljargal (Mongolia)

09:00-09:20 **Agata Vareja-Starzyńska** (БНПУ). *Notes on Buddhist Translations by Širegetü Güüsi Ćorji and the Oirat Zaya Pandita*

09:20-09:40 **Анна Цендина** (ОХУ). *“Саган Сэцэний Эрдэнийн товч”-ийн эх сурвалжийн тухай дахин өгүүлэхүй*

09:40-10:00 **Жэн Юэ / Zheng Yue** (БНХАУ). *“Хааны бичсэн манж, монгол, төвөд хэл хавсарсан тарни дуудахуйн арга” хийгээд түүнд холбогдсон хэл шинжлэлийн асуудал*

10:00-10:20 **Vasileva Dugvema** (ОХУ). *The handwritten tradition of the text spread based on the "Notebooks of Nimaev Zhalsarai, the Gebshe Lama of the Atsagat Datsan"*

10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

10:40-11:00 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: Анна Цендина (ОХУ)

Moderator of the session: Anna Tsendina (Russia)

Нарийн бичгийн дарга: Б.Золжаргал (Монгол Улс)

Secretary of the session: B.Zoljargal (Mongolia)

11:00-11:20 **Л.Чулуунбаатар** (Монгол Улс). *Үндэсний монгол бичгийг сэргээх хөдөлгөөний явц*

11:20-11:40 **Хэрэйджин Д.Бүргэд / Kereidjin D.Bürgüd** (БНХАУ). *Цагаан байцын хадны бичээсийн шинжилгээ*

11:40-12:00 **Элизабетта Рагагнин** (БНИУ). *Марко Поло судлал: Судалгааны шинэ үр дүн ба одоо хийж буй судалгаа*

12:00-12:20 **Г.Цэцэгдарь** (Монгол Улс). *Араб үсгийн дурсгалд дундад үеийн монгол хэлний урт эгшигийг тэмдэглэсэн үсэг зүйн шинж*

12:20-12:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

12:40-14:00 Өдрийн хоол / Lunch

2023 оны 8-р сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-17:00 / Afternoon session: 14:00-17:00

Хуралдааны дарга: Элизабетта Рагагнин (БНИУ)
Moderator of the session: Elisabetta Ragagnin (Republic of Italy)
Нарийн бичгийн дарга: Б.Энхсүвд (Монгол Улс)
Secretary of the session: В.Enkhsuvd (Mongolia)

- 14:00-14:20 **Ямакоши Ясүхиро** (Япон Улс). *XIX зууны үеэр японы нэрт дипломатч Эномото Такэакигийн бичсэн зарим “монгол” үгнүүдийн тухай*
- 14:20-14:40 **Rókos Attila** (Hungary). *Linguistic Features of Mongolian and Oirat Letters from the 17–18th Centuries*
- 14:40-15:00 **Zhamsaranova Raisa Gandybalovna** (ОХУ). *The dictionary of the historical antroponymy system of Khori buryat kins*
- 15:00-15:20 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:20-15:40 Цайны завсарлага / Coffee break**

Хуралдааны дарга: Г.Цэцэгдарь (Монгол Улс)
Moderator of the session: G.Cecegdari (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Б.Энхсүвд (Монгол Улс)
Secretary of the session: В.Enkhsuvd (Mongolia)

- 15:40-16:00 **Солонгод Хурцбаатар** / *Hurcabaatur Solonggod* (ХБНГУ). *Монгол брахми бичгийн тогтолцоог товч өгүүлэх нь*
- 16:00-16:20 **Raymond Erdenebold Aurdos** (USA). *Reviving the Mongolian Brahmi script: A Typeface Design Exploration of the Hüis-Tolgolai Inscription (HTI)*
- 16:20-16:40 **Боржигон Чандмань** / Qindemuni (БНХАУ). *Монгол бичигт “шашин”, “шажин” хэмээх хоёр бичлэг бий болсны учир*
- 16:40-17:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

2023 оны 8-р сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-12:40 / Morning session: 09:00-12:40

Хуралдааны дарга: Агата Барея-Стажинска (БНПУ)
Moderator of the session: Agata Bareja-Starzyńska (Republic of Poland)
Нарийн бичгийн дарга: Д.Уртнасан (Монгол Улс)
Secretary of the session: D.Urtnasan (Mongolia)

09:00-09:20 **Д.Бүрнээ** (Монгол Улс). *“Мэргэд гарахын орон нэрт тогтоосон даг-ег”-ийн шинэ хуучин дохионы аймгийн тухай*

09:20-09:40 **Ольга Максимова** (ОХУ). *Халимагт дэлгэрсэн “Дорж Жодов” (Очир судар)*

09:40-10:00 **Д.Наранцэцэг** (Монгол Улс). *Төвөд хэлний оноосон нэрийг кирилл үсгээр бичих асуудалд (“Монгол Ганжуурын гарчиг” ботийн жишээн дээр)*

10:00-10:20 **Б.Баяртуяа** (Монгол Улс). *“Алтан хааны цааз”-ын хэдэн зүйлийн орчуулгыг харьцуулах нь*

10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / **Discussion**

10:40-11:00 Цайны завсарлага / **Coffee break**

Хуралдааны дарга: Б.Сумьяабаатар (Монгол Улс)
Moderator of the session: B.Sumiyabaatar (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Д.Уртнасан (Монгол Улс)
Secretary of the session: D.Urtnasan (Mongolia)

11:00-11:20 **Бүрэнбат** / Burenbatu (БНХАУ), **Б.Золжаргал** (Монгол Улс). *“Монголын нууц товчоо” дахь “давхар үйлдүүлэх хэвт” үгсийн хэлний зүйн бүтэц ба найруулгын нарийн утга (qono 'a 'ululai, hülürige 'ültele гэх мэт үгсийн жишээгээр)*

11:20-11:40 **Я.Ганбаатар** (Монгол Улс). *“Монголын Нууц Товчоон”-д тэмдэглэгдсэн зарим газар усны судалгаа*

11:40-12:00 **Боржигон Оюун** / Bao Wuyun (БНХАУ). *“Монголын нууц товчоо”-ны хэлний судалгаанд холбогдох арга зарчмын тухай өгүүлэх нь*

- 12:00-12:20 **Цогтнاران** / Chaoge dunaren (БНХАУ). *Монголын нууц товчоог барлан хэвлэхэд оролцсон Юань улсын үеийн барлагчийн тухай*
- 12:20-12:40 **Т.Хөхбаатар** (Япон Улс). *“Монголын нууц товчоо”-ы эхний хэсэг ба оршлыг 1930-аад оны эхээр Бээжинд хэвлэн нийтэлсэн ба Монголчуудын “Нууц товчоон”-ыг хөрвүүлж эхэлсэн зорилго*
- 12:40-13:00 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 13:00-14:00 **Өдрийн хоол / Lunch**

2023 оны 8-р сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-15:40 / Afternoon session: 14:00-15:40

- Хуралдааны дарга:** Бүрэнбат (БНХАУ)
- Moderator of the session:** Burenbatu (People’s Republic of China)
- Нарийн бичгийн дарга:** Б.Баяртуяа (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** В.Bayartuya (Mongolia)

- 14:00-14:20 **Т.Otgontuul** (Mongolia). *Comparing the features of the dictionaries “Dongmunyuhae (동문유해)” and “Mongeoyuhae (몽어유해)”*
- 14:20-14:40 **Г.Цогзолмаа** (Монгол Улс). *Юанийн үеийн хятад хэлэн дэх монгол хэл соёлын нөлөө: “Yuan жүжгийн зохиол” (元曲)-ын жишээн дээр*
- 14:40-15:00 **Ши Хонг Йэн** / Xi, Hongying (БНХАУ). *Хэлний үйлчилгээ ба орон нутгийн хөгжилтийн харьцааны тухай шинжилгээ*
- 15:00-15:20 **Gunsema Chimitdorzhieva** (Russia). *Images of movement in reduplicates of the Buryat language*
- 15:20-15:40 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:40-16:00 **Цайны завсарлага / Coffee break**

II САЛБАР

МОНГОЛ ХЭЛ, УРАН ЗОХИОЛЫН ТҮҮХЭН ХӨГЖИЛ, ОРЧИН ҮЕ

SECTION II

CURRENT SITUATION AND HISTORICAL DEVELOPMENT OF MONGOLIAN
LANGUAGES AND LITERATURE

Б ХЭСЭГ: МОНГОЛ ХЭЛ СУДЛАЛ

PART B: MONGOLIAN LANGUAGE STUDIES

2023 оны 8-р сарын 10. Пүрэв гараг / Thursday, August 10, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-16:00 / Afternoon session: 14:00-16:00

Байршил: МУИС-ийн I байр, 2-р давхар, Дугуй танхим

Venue: Round Hall, 2nd Floor, 1st Building, National University of Mongolia

Хуралдааны дарга: Ж.Бат-Ирээдүй (Монгол Улс)

Moderator of the session: J.Bat-Ireedui (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Т.Эрдэнэ-Очир (Монгол Улс)

Secretary of the session: T.Erdene-Ochir (Mongolia)

14:00-14:20 **Ц.Өнөрбаян** (Монгол Улс). *Орчин цагийн монгол хэлний хэл зүйн зарим үзэгдлийн хувьсал хөгжлийн хандлага*

14:20-14:40 **Д.Заяабаатар** (Монгол Улс). *Орчин цагийн монгол хэлний бичгийн хэлний суурь аягууны асуудалд*

14:40-15:00 **Цэцэнцогт / Siqinchaoketu** (БНХАУ). *Алтай хэл дэх дөрвөн зүг заасан үгсийг олон хараасаас харьцуулсан судлал*

15:00-15:20 **Вероника Капишовска** (БНЧУ). *Дүрслэх үг, авиа дуурайх үгийн хэрэглээний асуудалд*

15:20-15:40 **М.Саруул-Эрдэнэ** (АНУ). *Монгол хэлэнд үйлийн зохистой зохисгүйг ялган заах ай бүрэлдсэн нь*

15:40-16:00 Хэлэлцүүлэг / **Discussion**

16:00-16:20 Цайны завсарлага / **Coffee break**

2023 оны 8-р сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: Ц.Өнөрбаян (Монгол Улс)

Moderator of the session: Ts.Unurbayan (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Ж.Ганбаатар (Монгол Улс)

Secretary of the session: J.Ganbaatar (Mongolia)

09:00-09:20 **Л.Болд** (Монгол Улс). *Үгийн сангийн хөгжин баяжихад авианы хувирлын үүрэг*

09:20-09:40 **Mehmet Цlmez** (Türkiye). *History of Mongolian Loanwords in Turkish*

09:40-10:00 **Чингэлт** / Qinggeletu (БНХАУ). *Нэр хоршоо үгийн харьяат утгын тухай шинжилгээ*

10:00-10:20 **Trofimova Svetlana** (Russia). *Horse breeding vocabulary in Mongolian, Turkic languages*

10:20-10:40 **Юан Лин** / Yuan Lin (БНХАУ). *Монгол хэлэнд орсон хятад үг “цай”-ны гарал үүсэл болон түүний орсон цаг хугацаа*

10:40-11:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

11:00-11:20 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: Л.Болд (Монгол Улс)

Moderator of the session: L.Bold (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Ж.Ганбаатар (Монгол Улс)

Secretary of the session: J.Ganbaatar (Mongolia)

11:20-11:40 **Ж.Баянсан** (Монгол Улс). *Метафорын утгыг танихуйн хэл шинжлэлийн үүднээс тайлах асуудалд*

11:40-12:00 **Tatiana B. Tagarova** (Russia). *Phraseological Units in the Mongolian Chronicle of the XVII century "Shara Tuji" and in Modern Mongolian Languages*

12:00-12:20 **Т.Эрдэнэ-Очир** (Монгол Улс). *Монгол, англи хэлний зүйрлэсэн хэллэгийг танихуйн хэл шинжлэлийн үүднээс шинжлэх нь (“Мөнгө” гэх концептын жишээгээр)*

12:20-12:40 **Оюунтана** / Wuuyuntana (БНХАУ). *Монгол хэлний “ус” бүрэлдэхүүнт хоршоо үгийн утгын харьяат шинжийн тухай*

12:40-13:00 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

13:00-14:00 **Өдрийн хоол / Lunch**

2023 оны 8-р сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-18:20 / Afternoon session: 14:00-18:20

Хуралдааны дарга: Шиотани Шигэки (Япон)

Moderator of the session: Shiotani Shigeki (Japan)

Нарийн бичгийн дарга: Д.Боролзой (Монгол Улс)

Secretary of the session: D.Borolzoi (Mongolia)

14:00-14:20 **М.Базаррагчаа** (Монгол Улс). *Монгол хэлний тэмдэг нэр бүтээх -btur дагаврын гарал*

14:20-14:40 **Pavel Rykin** (Russia). *A New Etymology of the Name of the Ruanruan*

14:40-15:00 **О.Шинэбаяр** (Монгол Улс). *Монгол хэлний олон утгат үг, өгүүлдэрийн тогтолцоо*

15:00-15:20 **Ц.Сайнзаяа** / Saiyinjiya Caidengduoerji (БНФУ). *Зарим монгол хэлний нэгдүгээр биеийн олон тоот бид (бидэн), ман-ы хэрэглээний талаарх ажиглалт*

15:20-15:40 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

15:40-16:00 **Цайны завсарлага / Coffee break**

Хуралдааны дарга: Вероника Капишовска (БНЧУ)

Moderator of the session: Veronika Kapišovská (Czech Republic)

Нарийн бичгийн дарга: Б.Энхсүвд (Монгол Улс)

Secretary of the session: B.Enkhsuvd (Mongolia)

16:00-16:20 **Д.Ганболд** (Монгол Улс). *Төвөдөөр уламжилсан монгол бичгийн хэл зүйн судрууд дахь нэр томьёо, утга*

16:20-16:40 **Баярма Хабтагаева** (БНИУ). *Дагур хэлний өнгөний нэр томьёоны тухай*

- 16:40-17:00 **Н.Мөнхцэцэг** (Монгол Улс). *Монгол Улсын нэр томъёо стандартчиллын өнөөгийн байдал, тулгамдсан асуудал, шийдэл*
- 17:00-17:20 **Бальжинимаева Баярма Дашидондоковна** (ОХУ). *Монгол хэл аялгуунуудын уламжлалт ардын гар урлалын нэр томъёо*
- 17:20-17:40 **Надежда Бадмацыренова** (ОХУ). *Монгол хэлнүүдэд хэрэглэгддэг сав суулганы нэр томъёоны тухайд*
- 17:40-18:00 **Хэрэйд Д.Саруулшил / Xili** (БНХАУ). *A study of official document terminology manuscripts preserved in the library of the Hungarian Academy of Sciences*
- 18:00-18:20 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

2023 оны 8-р сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

- Хуралдааны дарга:** Цэцэнцогт (БНХАУ)
- Moderator of the session:** Siqinchaoketu (People's Republic of China)
- Нарийн бичгийн дарга:** С.Энхжаргал (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** S.Enkhjargal (Mongolia)

- 09:00-09:20 **Боржигон Баярмэнд / Baiyinmende** (БНХАУ). *Монгол хэлний туршилт авиа зүйн судалгааны шинэ хөгжил ба чиг хандлага*
- 09:20-09:40 **Bitkeeva Aysa** (Russia). *Language biography of minority ethnic groups in Mongolia: Oirats*
- 09:40-10:00 **Эрдэнэтогтох / Eerduntaogetao** (БНХАУ). *Хөлөн буйрын хамниган аялгууны авианы онцлог*
- 10:00-10:20 **С.Мөнхсайхан** (Монгол Улс). *Дундад үеийн монгол хэлний дэвсгэр гийгүүлэгчдийн авиа зүйн зарим онцлог*
- 10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 10:40-11:00 Цайны завсарлага / Coffee break**

- Хуралдааны дарга:** Мехмет Өлмез (БНТУ)
- Moderator of the session:** Mehmet Ölmez (Republic of Türkiye)
- Нарийн бичгийн дарга:** С.Энхжаргал (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** S.Enkhjargal (Mongolia)

- 11:00-11:20 **Д.Бадамдорж** (Монгол Улс). *Монголын утга зохиолын хэлний дөрвөл бүрэлдүүлбэрт дэд тогтолцоо*
- 11:20-11:40 **Шиотани Шигэки** (Япон Улс). *Орчин цагийн монгол хэлний хүний нэр дуудах ёс*
- 11:40-12:00 **О.Самбуудорж** (Монгол Улс). *Үгийн олон дуудлага нь монгол хэлний хувьсал, хөгжлийг судлах баримт болох нь*
- 12:00-12:20 **Сундеева Екатерина Владимировна** (ОХУ). *Монгол гэдэг нэр дэх дугуйн утга*
- 12:20-12:40 **Токүсү Күрэбито** (Япон Улс). *Орчин цагийн монгол хэлний баймж утгыг сул үгээр илэрхийлэх нь*
- 12:40-13:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 13:00-14:00 Өдрийн хоол / Lunch**

2023 оны 8-р сарын 12. Бямба гараг / Saturday 12, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-17:40 / Afternoon session: 14:00-17:40

- Хуралдааны дарга:** Боржигин Баярмэнд (БНХАУ)
- Moderator of the session:** Baiyinmende (People's Republic of China)
- Нарийн бичгийн дарга:** П.Эрдэнэтуяа (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** P.Erdenetuya (Mongolia)

- 14:00-14:20 **Ж.Бат-Ирээдүй** (Монгол Улс). *Монгол хэлний тогтвортой нэгжийг хөмрөг хэл шинжлэлийн үүднээс судлах нь*
- 14:20-14:40 **С.Насан-Урт** / Nashunwuritu (БНХАУ). *Монгол хэлний мэдлэгийн нөөцийг нээн хөгжүүлэхийн учир*
- 14:40-15:00 **Бао Шиаоронг** / Bao, Xiaorong (БНХАУ). *Хэлний материалын хөмрөгт суурилсан өгүүлбэрийн гишүүн ба утгын гишүүний харгалзах харьцааны тухай шинжилгээ*
- 15:00-15:20 **Сэцэнт** / Siqintu (БНХАУ). *Монгол хэл бичиг дэх хиймэл оюуны мэргэжлийн хэрэглээ*
- 15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:40-16:00 Цайны завсарлага / Coffee break**

Хуралдааны дарга: Павел Рыкин (ОХУ)
Moderator of the session: Pavel Rykin (Russian Federation)
Нарийн бичгийн дарга: П.Эрдэнэтуяа (Монгол Улс)
Secretary of the session: P.Erdenetuya (Mongolia)

16:00-16:20 **Б.Сумъяабаатар** (Монгол Улс). *Алдарт “Таван хэлний толь”-ийн дэвсгэр нь монгол хэл*

16:20-16:40 **Эллара Омакаева** (ОХУ). *Төрөл бүрийн текст дэх монгол хэлний материаллаг болон оюун санааны соёлын үгсийн сан: үгийн гарал судлалын толь бичиг зохиох асуудалд*

16:40-17:00 **Э.Мөнхцэцэг** (Монгол Улс). *Манж толь бичгүүд монгол тайлбар толийн хөгжилд холбогдох нь*

17:00-17:20 **Дашибалова Дарима Владимировна** (ОХУ). *Үл мэдэгдэх О.М.Ковалевскийн монгол толийн тухай*

17:20-17:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

2023 оны 8-р сарын 13. Ням гараг / Sunday, August 13, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: Т.Отгонтуул (Монгол Улс)
Moderator of the session: Т.Отгонтуул (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Т.Пүрэвсүрэн (Монгол Улс)
Secretary of the session: Т.Purevsuren (Mongolia)

09:00-09:20 **Л.Маналжав** (Монгол Улс). *Төрт улс ба хэлний хөгжил*

09:20-09:40 **Б.Түвшинтөгс** (Монгол Улс). *Социализмын үеийн монгол хэлний асуудал*

09:40-10:00 **Г.Гэрэлмаа** (Монгол Улс). *Монголчуудын бичиг үгсийн чадвар, хандлагын нийгэм хэл шинжлэлийн судалгаа*

10:00-10:20 **Ц.Оюун** (Монгол Улс). *Монголын засаг захиргаа, газар ус ба хүний нэрийн хувьслыг нийгэм хэл шинжлэлийн үүднээс авч үзэх нь*

10:20-11:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

11:00-11:20 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: Д.Заяабаатар (Монгол Улс)
Moderator of the session: D.Zayaabaatar (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Т.Пүрэвсүрэн (Монгол Улс)
Secretary of the session: T.Purevsuren (Mongolia)

- 11:20-11:40 **Yamada Yuhei** (Япон Улс). *Анхан шатны монгол хэлийг заах зохистой дэс дарааллын тухай - Сүүлийн дөчин жилийн хугацаанд японд хэвлэгдсэн монгол хэлний сурах бичигт тулгуурлав*
- 11:40-12:00 **Г.Батзаяа** (Монгол Улс). *Монгол хэл, аялгуунуудын нөхцөл бүтээврийн харьцуулсан судалгаа*
- 12:00-12:20 **Mu Shihua** (China). *On the Influence of Mongolian on the Languages of The Tibeto-Burman Area in Southwest China*
- 12:20-12:40 **Саглара Мирзаева** (ОХУ). *Хуучин Халимаг хэлний толь бичгүүд: үг зүйн дарааллын тухай*
- 12:40:13:00** **Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 13:00-14:00** **Үдийн хоол / Lunch**

II САЛБАР

МОНГОЛ ХЭЛ, УРАН ЗОХИОЛЫН ТҮҮХЭН ХӨГЖИЛ, ОРЧИН ҮЕ

SECTION II

CURRENT SITUATION AND HISTORICAL DEVELOPMENT OF
MONGOLIAN LANGUAGES AND LITERATURE

В ХЭСЭГ: МОНГОЛ УРАН ЗОХИОЛ СУДЛАЛ
PART C: MONGOLIAN LITERATURE

2023 оны 8-р сарын 10. Пүрэв гараг / Thursday, August 10, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-16:00 / Afternoon session: 14:00-16:00

Байршил: МУИС-ийн Номын сан, 2-р давхар, 203 тоот

Venue: Lecture Hall 203, 2nd Floor, Library Building, National University of Mongolia

- Хуралдааны дарга:** Ван Мандуга (БНХАУ)
Moderator of the session: Wang Mantega (People’s Republic of China)
Нарийн бичгийн дарга: Г.Нарантунгалаг (Монгол Улс)
Secretary of the session: G.Narantungalag (Mongolia)
- 14:00-14:20 **Мако Fujii** (Japan). *The Role of Heroic Epic Studies in Analyzing narrative Breaks within the Secret History of the Mongols*
- 14:20-14:40 **Мөнхөө / Meng Kai** (БНХАУ). *“Жангар” тууль дахь хүний орчлонгийн диваажин-Бумбын орны тухай өгүүлэх нь*
- 14:40-15:00 **Э.Баатаржав** (Монгол Улс). *Монгол туульсын үечлэл, орон зайн сэтгэлгээний онцлог*
- 15:00-15:20 **Бай Туяа / Baituyaа** (БНХАУ). *Эвенк тууль дахь Буриад туулийн нөлөө (Эвенк тууль “Боролдой мэргэн хөвүүн” хийгээд буриад тууль “Жангар”-ын жишээн дээр)*
- 15:20-15:40 **Хасроо / Hashen Gaowa** (БНХАУ). *Гэсэрийн одоо үеийн тархалтын шинжилгээ*

15:40-16:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

16:00-16:20 Цайны завсарлага / Coffee break

2023 оны 8-р сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: Г.Нандинбилиг (Монгол Улс)

Moderator of the session: G.Nandinbilig (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Г.Нарантунгалаг (Монгол Улс)

Secretary of the session: G.Narantungalag (Mongolia)

09:00-09:20 **Окада Казуюки** (Япон Улс). 1989-1990 оны үеийн Монголын Зохиолчдын эвлэлийн задрал

09:20-09:40 **С.Байгалсайхан** (Монгол Улс). Жүжгийн нэгэн шинэ төрөл зүйл Д.Намдагийн “Рашмаа” хэмээх үзэгдэлт зохиол

09:40-10:00 **Мария Петрова** (ОХУ). Г. Аюурзанын “Цагаан, хар, улаан” болон “Сүнсний томьёо” романы ойлголт

10:00-10:20 **Г.Галбаяр** (Монгол Улс). Монгол хэлний авиа зохицох ёс монгол шүлгийн эгшиглэнт шинжид нөлөөлөх нь

10:20-10:40 **Чэн Ганг Лонг** / Chen Gang Long (БНХАУ). Д.Нацагдоржийн “Хэлхээгүй сүвд” ба “Нарангэрэл дагинын тууж”-ийн харьцуулсан судлал

10:40-11:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

11:00-11:20 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: Мако Фүжий (Япон)

Moderator of the session: Мако Fujii (Japan)

Нарийн бичгийн дарга: Б.Дайриймаа (Монгол Улс)

Secretary of the session: B.Dairiimaа (Mongolia)

11:20-11:40 **Ван Мандуга** / Wang Mantega (БНХАУ). Монгол үсгийн хорголжин хэвийг үүдэгч Тэмгэт түүний утга зохиолын тухай үзэл баримтлал

11:40-12:00 **С.Хөвсгөл** (Монгол Улс). “Саран хөхөөний намтар”-ын шинээр олсон эх бичгийн тухайд

12:00-12:20 **Д.Өрнөхдэлгэр** (Монгол Улс). Яруу найрагч Сэдбазарын

Лувсандондовын намтар, уран бүтээлийн судалгаа

- 12:20-12:40 **Д.Болормаа** (Монгол Улс). *Монгол уран зохиол дахь цохолборлох аргын уламжлал шинэчлэл*
- 12:40-13:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 13:00-14:00 Өдрийн хоол / Lunch**

2023 оны 8-р сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-18:20 / Afternoon session: 14:00-18:20

- Хуралдааны дарга:** Мария Петрова (ОХУ)
- Moderator of the session:** Petrova Maria (Russian Federation)
- Нарийн бичгийн дарга:** А.Алимаа (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** A.Alimaa (Mongolia)

- 14:00-14:20 **Г.Нандинбилиг** (Монгол Улс). *Монгол аман зохиолын онолын чиг хандлага: аман зохиол судлалаас бэлгэдэл зүйн хүн судлалд*
- 14:20-14:40 **Бүрэнбаяр / Burenbayaer** (БНХАУ). *Монгол аман зохиолын цахим орчин дахь уламжлал ба хөгжлийн тухай тоймчилсон шинжилгээ*
- 14:40-15:00 **Suna, Lee** (Korea). *Aspect of Dualistic Acceptance of Exotic Deities and the Paradoxical Variation in the Perception of “Violence” in Mongolian Mythology: The Boundary between the Violent “Mangas” and the Protective “Dogshin Burkhan”*
- 15:00-15:20 **Дмитрий Носов** (ОХУ). *Исследования по фольклору и народной религии западных бурят в Азиатском музее / Институте востоковедения АН СССР в 1920-1940-е гг.*
- 15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:40-16:00 Цайны завсарлага / Coffee break**

- Хуралдааны дарга:** И Суна (БНСУ)
- Moderator of the session:** Suna, Lee (Republic of Korea)
- Нарийн бичгийн дарга:** А.Алимаа (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** A.Alimaa (Mongolia)

- 16:00-16:20 **Г.Билгүүдэй** (Монгол Улс). *“Есөн өрлөг” гэх ойлголтын авантекст үндэс*
- 16:20-16:40 **Сацрангуй / Saqilenggui** (БНХАУ). *Шинээр илрүүлсэн Инжаннашийн гар бичмэл “дээргүй шүтэн барилдах ном”-ын тухай өгүүлэх нь*
- 16:40-17:00 **Г.Нарантунгалаг** (Монгол Улс). *Түүхэн сурвалжууд дахь домгийн хувилбар, уран сайхны онцлог*
- 17:00-17:20 **Антонина Саар-ооловна Донгак (ОХУ)**. *“Шидэт хүүрийн үлгэр” ба «шидидүгээр бурган» үлгэрүүдийн монгол, тува хувилбар*
- 17:20-17:40 **У.Тана / Wutana** (БНХАУ). *БНХАУ-ын Инжаннаши судлалын тойм байдал*
- 17:40-18:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

2023 оны 8-р сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:20 / Morning session: 09:00-13:20

Хуралдааны дарга: Окада Казүюки (Япон)

Moderator of the session: Okada Kazuyuki (Japan)

Нарийн бичгийн дарга: Д.Цэвээндорж (Монгол Улс)

Secretary of the session: D. Tseveendorj (Mongolia)

09:00-09:20 **Цогт / Chao getu** (БНХАУ). *Хятад үндэстний шидэт роман “Сахиулсан өргөмжилсөн үлгэр” нь хэрхэн аман хүүрнэлийн хэлбэрээр Монгол Улсад уламжлагдсан тухай шинжлэх нь*

09:20-09:40 **Буянбаатар / Baoyin, Bateer** (БНХАУ). *Монголын түүхэн уран зохиолын ангиллын тухай*

09:40-10:00 **Хувьсгалт / Hao bisigalatu** (БНХАУ). *Бэнсэн үлгэр дэх Гоо бүсгүйн магтаал шүлгийн харьцуулсан судлал*

10:00-10:20 Хэлэлцүүлэг / Discussion

10:20-10:40 Цайны завсарлага / Coffee break

Хуралдааны дарга: С.Байгалсайхан (Монгол Улс)

Moderator of the session: S. Baigalsaikhan (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Д.Цэвээндорж (Монгол Улс)

Secretary of the session: D. Tseveendorj (Mongolia)

- 10:40-11:00 **Vanchikova Tsymzhit Purbuevna** (Russia). *Ts.-N. Ochirov (1920-1987): life and creative legacy*
- 11:00-11:20 **Аникеева Светлана Михайловна** (ОХУ). *Памятники монгольской литературы и культуры в изданиях “Восточной литературы”*
- 11:20-11:40 **Айторү Тэрэнгүто** (Япон улс). *Шүлгийн онгод орших болон реализм дуураймлын хооронд: Б.Бүрэнбэхийн монгол баатарлаг туульсын шүлэг зүйн “Онгон Дархалиг шинж”-ийн дохио*
- 11:40-12:00 **Халхарова Лариса Цымжитовна** (ОХУ). *Буриадын орчин үеийн уран зохиол дахь бөөгийн дүрийн уран сайхны тайлал*
- 12:00-12:20 **Р.Бигэрмаа** (Монгол Улс). *Монголын орчин үеийн уран зохиол дахь үндэсний соёл, сэтгэлгээний онцлог, тэдгээрийг мэдээлэл харилцааны технологи ашиглан, түгээх боломж*
- 12:20-12:40 **Мананхуар** / Manaohua (БНХАУ). *Д.Нацагдоржийн уран бүтээл дэх Аллан Погийн нөлөөг туршин өгүүлэх нь*
- 12:40-13:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 13:00-14:00 Өдрийн хоол / Lunch**
- Хуралдааны дарга:** До. Цэнджав (Монгол Улс)
- Moderator of the session:** D.Tsendjav (Mongolia)
- Нарийн бичгийн дарга:** Б.Дайриймаа (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** B.Dairiimaа (Mongolia)
- 14:00-14:20 **Ч.Дагвадорж** (Монгол Улс). *Орчин цагийн утга зохиолын эх бичиг судлалд профессор Дожоогийн Цэдэвийн оруулсан жинтэй хувь нэмэр*
- 14:20-14:40 **Балданмаксарова Елизавета Ешиевна** (ОХУ). *Монголын зохиолч Г.Мэнд-Ооёогийн “Шилийн Богд” романы үлгэр домог эш хийгээд дүрүүдийн бэлгэдэлт ертөнц*
- 14:40-15:00 **Чү Йи** / Chu Yi (БНХАУ). *Н.Өлзийдэлгэрийн яруу найргийн гоо таашаалын онцлог*
- 15:00-15:20 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:20-15:40 Цайны завсарлага / Coffee break**

III САЛБАР

МОНГОЛЫН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГ, УЛС ТӨР, ХУУЛЬ ЦААЗ

SECTION III

MONGOLIAN SOCIETY, ECONOMY, POLITICS AND LEGAL STUDIES

2023 оны 8 дугаар сарын 10. Пүрэв гараг / Thursday, August 10, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00 – 15:50 / Afternoon session: 14:00 – 15:50

Байрлал: МУИС-ийн Төв номын сан, №202 тоот

Venue: Room #202, Central Library, National University of Mongolia

Хуралдааны дарга: С.Мөнхбат (Монгол Улс)

Moderator of the session: S.Munkhbat (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: П.Цэрэнбазар (Монгол Улс)

Secretary of the session: P.Tserenbazar (Mongolia)

14:00-14:30 Бүртгэл / **Registration**

14:30-14:50 **Ж.Амарсанаа** (Монгол Улс). *Их Монгол Улс ба Их Засаг*

14:50-15:10 **Т.Дорж** (Монгол Улс). *Чингис хааны удирдахуйн арга ухаан, урлагийг бизнесийн удирдлагад хэрэглэх боломж*

15:10-15:30 **Владимир Грайворонский** (ОХУ). *Монгол улсын уламжлалт нүүдлийн нийгэмд 100 жилд гарсан өөрчлөн шинэчлэлтийн шинэ үе шат*

15:30-15:50 Хэлэлцүүлэг / **Discussion**

15:50-16:00 Цайны завсарлага / **Coffee break**

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00 – 12:40 / Morning session: 09:00 – 12:40

Хуралдааны дарга: В.В. Грайворонский (ОХУ),

Б.Пүрэвсүрэн (Монгол Улс)

Moderator of the session: Vladimir Graivoronsky (Russia),

B.Purevsuren (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: М.Анара (Монгол Улс)

Secretary of the session: M.Anara (Mongolia)

- 09:00-09:20 **Б.Жадамба** (Монгол Улс). *Нэгэн ертөнцийн хандлага*
- 09:20-09:40 **Х.Сэлэнгэ** (Монгол Улс). *“Pax Mongolica” ба XIII зууны монголчуудын төрт ёс, эрх зүйн үзэл санааны үнэт зүйл*
- 09:40-10:00 **Ш.Ариунаа** (Монгол Улс). *Их засаг хуулийн социологи шинжлэлийн арга зүй*
- 10:00-10:20 **Б.Батбаяр** (Монгол Улс). *“Pax Mongolica” ба Монголын эрх зүй*
- 10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 10:40-11:00 Цайны завсарлага / Lunch**
- 11:00-11:20 **Bettine Birge** (USA). *Gender and International Law under Mongol Rule in China (1260-1368)*
- 11:20-11:40 **Anna Plekhanova** (Russia). *Railway construction as a factor of formation a transboundary economic space Russia-Mongolia*
- 11:40-12:00 **Я.Шийлэгмаа** (Монгол Улс). *Монголчуудын оюун санааны нэгдэл ба задрал: Бурханы шашны гүйцэтгэсэн үүрэг*
- 12:00-12:20 **Damdin Badaraev** (Russia). *Social well-being in the Territories of the Mongolian World in conditions of turbulent challenges*
- 12:20-12:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 12:40-14:00 Өдрийн хоол / Lunch**

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00 – 17:40 / Afternoon session: 14:00 – 17:40

Хуралдааны дарга: Такахиро Томита (Япон Улс),

Б.Жадамба (Монгол Улс)

Moderator of the session: Takahiro Tomita (Japan),

B.Jadamba (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: М.Анара (Монгол Улс)

Secretary of the session: M.Anara (Mongolia)

14:00-14:20 **Д.Лүндээжанцан** (Монгол Улс). *Монгол Улс дахь улс төр, эрх зүйн шинэтгэл (1992 оноос хойш)*

14:20-14:40 **Oliver Corff** (Germany). *Reading Constitutions as sources of intellectual history: 100 years of Constitutions in Mongolia*

- 14:40-15:00 **Esuna Dugarova** (USA). *New perspectives on Buryat-Mongolian identity through a gender lens*
- 15:00-15:20 **Ulyana Bicheldey** (Russia), **Solangy Khumbun** (Russia). *The role and contribution of academician Sh.Bira to the revival of Tengrianism among the Turkic-Mongolian people*
- 15:20-15:40 **Имаоко Риоко** (Япон). *Монголын эмэгтэйчүүдийг чөлөөлсөн түүхч Э.Чимэдицэрэнгийн бүтээлийн ач холбогдол (Д.Пагамдуламаас малчин эмэгтэйчүүд хүртэл)*
- 15:40-16:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 16:00-16:20 Цайны завсарлага / Coffee break**
- 16:20-16:40 **Александр Железняков** (ОХУ). *Монгол соёл иргэнийн атласыг бүтээх санааны үүсвэрээс: ажигласан туршил*
- 16:40-17:00 **С.Мөнхбат** (Монгол Улс), **Б.Эрдэнэдалай** (Монгол Улс). *Монголын улс төрийн намын эрх зүйн орчны шинэчлэл: Асуудал, шийдэл*
- 17:00-17:20 **О.Хатанболд** (Монгол Улс), **Г.Туяагэрэл** (Монгол Улс)
Д.Уртнасан (Монгол Улс). *Монголчуудын улс төрийн үнэт зүйлс: уламжлал, орчин үе (1990 оноос өмнө ба хойно)*
- 17:20-17:40 **П.Цэрэнбазар** (Монгол Улс), **Б.Мягмарсүрэн** (Монгол Улс). *Орчин үеийн малчдын хоршоо ба төсөл хөтөлбөрүүдийн нөлөө*
- 17:40-18:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

2023 оны 8 дугаар сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00 – 12:20 / Morning session: 09:00 – 12:20

- Хуралдааны дарга:** Ванг На (БНХАУ), Оливер Корфф (ХБНГУ)
- Moderator of the session:** Wang Na (China), Oliver Corff (Germany)
- Нарийн бичгийн дарга:** П.Цэрэнбазар (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** P.Tserenbazar (Mongolia)

- 09:00-09:20 **A.Ganchimeg** (Germany). *New space for former herders: transitioning from yurt to apartment*
- 09:20-09:40 **Takahiro Tomita** (Japan). *Influence of dzud on rural pastoral production in socialist Mongolia*
- 09:40-10:00 **Хайшан** (БНХАУ). *Дундад улсын Өвөр Монголын өндөрлөгийн соёл иргэнийн улиралт ба нутаг бэлчээрийн цөлжилтийн тухай*

- 10:00-10:20 **Wang Na** (China). *How to continue development: Field investigation on cooperative development in agro-pastoral ecotone of Inner Mongolia*
- 10:20-10:40** Хэлэлцүүлэг / **Discussion**
- 10:40-11:00** Цайны завсарлага / **Coffee break**
- 11:00-11:20 **Hiroshi Yatsuo** (Japan). *Historical materials on apartments in the socialist era and the actual conditions of dwelling units*
- 11:20-11:40 **Ж.Амарсанаа** (Монгол Улс). *Чингис хаантай холбоотой гэсэн дүгнэлт бүхий генетикийн судалгаануудын тухай*
- 11:40-12:00 **O.Lkhagva** (Mongolia), **L.Erdenebaatar** (Mongolia). *The search for the root of “Born at the behest of Supreme Tengery” from the point of view of quantum physics*
- 12:00-12:20** Хэлэлцүүлэг / **Discussion**
- 12:20-14:00** Өдрийн хоол / **Lunch**

2023 оны 8 дугаар сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00 – 15:40 Afternoon session: 14:00 – 15:40

- Хуралдааны дарга:** Беттин Бирж (АНУ), С.Мөнхбат (Монгол Улс)
- Moderator of the session:** Bettine Birge (USA), S.Munkhbat (Mongolia)
- Нарийн бичгийн дарга:** П.Цэрэнбазар (Монгол Улс)
- Secretary of the session:** P.Tserenbazar (Mongolia)

- 14:00-14:20 **Ч.Өнөрбаяр** (Монгол Улс). *Хууль дээдлэх ёс засаг төрийн дагаж мөрдөх дээд үнэт зүйл, зарчим болох нь*
- 14:20-14:40 **Д.Мөнхжаргал** (Монгол Улс). *Дэлхийг амарлуулах боловсролыг монгол язгуурын сэтгэлгээнээс эрэхүй*
- 14:40-15:00 **Ц.Дэлгэрсайхан** (Монгол Улс). *Өрнө, дорнын боловсролын нөлөө Монголд туссаныг зарим баримтаар тодотгох нь*
- 15:00-15:20 **Э.Ариунаа** (Монгол Улс), **Г.Сайнбаяр** (Монгол Улс). *Дээд боловсролын олон улсын тэтгэлэгт хөтөлбөрийн үр дүн: Монголын инженер, технологийн дээд боловсрол төслийн төгсөгчдөөс авсан судалгаа*
- 15:20-15:40** Хэлэлцүүлэг / **Discussion**
- 15:40-16:00** Цайны завсарлага / **Coffee break**

IV САЛБАР

МОНГОЛЧУУДЫН ГАДААД ЕРТӨНЦ БА ХАРИЛЦАА

SECTION IV

MONGOLIA'S RELATIONS WITH THE OUTSIDE WORLD

2023 оны 8 дугаар сарын 10. Пүрэв гараг / Thursday, August 10, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-15:50 / Afternoon session: 14:00-15:50

Байршил: Чингис хаан Үндэсний музей, 4-р давхар, Хурлын танхим

Venue: Meeting Room, 4th floor, Chinggis Khaan National Museum

Хуралдааны дарга: Д.Золбоо (Монгол Улс)

Moderator of the session: D.Zolboo (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Р.Төрдалай (Монгол Улс)

Secretary of the session: R.Turdalai (Mongolia)

14:00-14:10 **Д.Булган** (Монгол Улс). *Нээлтийн үг / Opening speech*

14:10-14:30 **Л.Хайсандай** (Монгол Улс). *Чингис хааны төрийн алтан аргамжийн бодлого ба түүний Монгол Улс дахь судлалын тухайд*

14:30-14:50 **Борис Базаров** (ОХУ). *ЗХУ ба БНМАУ: Хамтын ажиллагааны түүхэн туршилагыг үнэлэх нь*

14:50-15:10 **G.Tumurchuluun** (Mongolia). *Pax Mongolica and historical experience: Diplomatic heritage of the Mongol empire*

15:10-15:30 **Sergey Kuzmin** (Russia). *On the unity of Tibetan-Mongolian civilization*

15:30-15:50 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

15:50-16:00 **Цайны завсарлага / Coffee break**

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-12:40 / Morning session: 09:00-12:40

Хуралдааны дарга: Д.Булган (Монгол Улс)
Moderator of the session: D.Bulgan (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Я.Ганбаатар (Монгол Улс)
Secretary of the session: Ya.Ganbaatar (Mongolia)

09:00-09:20 **Ш.Эгшиг** (Монгол Улс). *Эртний “Талын зам” ба Монголын энх тайван*

09:20-09:40 **Mei Hua Lan** (Taiwan). *The Gradual Change and Development of Tibetan Buddhism in Russia*

09:40-10:00 **О.Нямдаваа** (Монгол Улс). *Төв Азид оруулсан Цагаадай хааны хувь нэмэр*

10:00-10:20 **О.Болормаа** (Монгол Улс). *Монголын Эзэнт гүрний элчин харилцаа: Раббан Саума ба Мар Ябаллаха III нарын түүхэнд холбогдох зарим судалгаа*

10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

10:40-11:00 Үдийн завсарлага / Coffee break

11:00-11:20 **Irina Aiushieva** (Russia). *Actions of the Consul-general Y.P.Shishmarev for the development of Russia-Mongolian trade*

11:20-11:40 **Ц.Минжин** (Монгол Улс). *Алтан аргамжийн бодлого ба үндэсний аюулгүй байдал*

11:40-12:00 **Халупкова Лыгжима** (БНЧУ). *БНЧУ-ын Дорно дахины хүрээлэнгийн 100 жилийн ой ба Төвөд-Монголын судлалын тухай*

12:00-12:20 **Б.Алтангүл** (Монгол Улс). *Монгол судлалд Францын монголч эрдэмтдийн оруулсан хувь нэмэр*

12:20-12:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

12:40-14:00 Өдрийн хоол / Lunch

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-17:40 / Afternoon session: 14:00-17:40

Хуралдааны дарга: Д.Уламбаяр (Монгол Улс)

Moderator of the session: D.Ulambayar (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: О.Болормаа (Монгол Улс)

Secretary of the session: O.Bolormaa (Mongolia)

14:00-14:20 **Vladimir Yakovlev** (Russia). *19th - early 20th centuries Russian maps of Mongolia (Based on the materials of the library of the Russian Academy of Sciences)*

14:20-14:40 **Х.Бэхбат** (Монгол Улс). *Орчин үеийн Марко Поло*

14:40-15:00 **Юй Тайпин** (БНХАУ). *Гуйжоугийн Монголчууд*

15:00-15:20 **Borjigin Husel** (Japan). *The Mongolian Government's Response to the "Lin Biao Incident": A Perspective on Diplomatic Relations*

15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

15:40-16:00 Цайны завсарлага / Coffee Break

16:00-16:20 **Ц.Баатар** (Монгол Улс). *Монгол Улс дахь гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын өнөөгийн байдал, цаашдын чиг хандлага*

16:20-16:40 **Du Shiwei** (China). *Хятад, Монгол хоёр улсын хамтарсан мэдэгдлүүд дэх Энх тайвнаар зэрэгцэн орших үзэл баримтлалын хөгжил*

16:40-17:00 **Vladimir Rodionov** (Russia). *Foreign policy of Mongolia and "Covid-19" pandemic*

17:00-17:20 **Ё.Отгонбаяр** (Монгол Улс). *Монгол Улсаас АНУ-тай харилцаа тогтоох оролдлогууд (1911-1921 он)*

17:20-17:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

2023 оны 8 дугаар сарын 12. Бямба гараг / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-12:10 / Morning session: 09:00-12:00

Хуралдааны дарга: Базаров Борис Ванданович (ОХУ)

Moderator of the session: Bazarov Boris Vandanovich (Russia)

Нарийн бичгийн дарга: Ц.Минжин (Монгол Улс)

Secretary of the session: Ts.Minjin (Mongolia)

- 09:00-09:20 **Д.Уламбаяр** (Монгол Улс). *Монгол Улсын «гуравдагч хөрш»-ийн бодлогын онол-практикийн асуудалд*
- 09:20-09:40 **Michal Lukeš** (Czech). *Mongolia-Czech Relations*
- 09:40-10:00 **Alina Vladimirova** (Russia). *Mongolia and Trade Powers of the Asia-Pacific Region: Multiple Layers of Relations*
- 10:00-10:20** **Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 10:20-10:40** **Цайны завсарлага / Coffee break**
- 10:40-11:00 **Jacob Dreyer** (USA). *Nomadism of the Spirit: Relations between Mongolia and the Anglosphere in the 21st century*
- 11:10-11:20 **Ruifeng Li** (China). *The Ways to Cross-Border Logistics Facilitation Between Mongolia and China*
- 11:20-11:40 **S.Enkhtsetseg** (Mongolia). *The idea of Eurasia: Historic connections and consequences for Mongolia*
- 11:40-12:00** **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

V САЛБАР

МОНГОЛЧУУДЫН СОЁЛ: УЛАМЖЛАЛ БА ШИНЭЧЛЭЛ

SECTION V

CULTURE OF THE MONGOLIANS: TRADITION AND INNOVATION

2023 оны 8 дугаар сарын 10. Пүрэв гараг / Thursday, August 10, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-16:00 / Afternoon session: 14:00-16:00

Байршил: Чингис хаан үндэсний музей, 7-р давхар, “Их танхим”

Venue: “Great hall”, 7th floor, Chinggis khaan national museum

Хуралдааны дарга: Э.Сонинтогос (Монгол Улс)

Moderator of the session: E.Sonintogos (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Ж.Эрхэмтөгс (Монгол Улс)

Secretary of the session: J.Erkhemtuqs (Mongolia)

14:00-14:20 **С.Дулам** (Монгол Улс). *Орчин үеийн Монгол дахь “Метадомогзүй” ба Чингис хаан*

14:20-14:40 **Ч.Алтанцэцэг** (Монгол Улс). *Монгол хувцасны уламжлалт урлал: Хийц, технологийн судалгаа*

14:40-15:00 **Elena Aiyzhy** (Russia). *Ethnographic Universals in Ritual Practices of Tribal Groups of Tuvans in Russia, Mongolia and China*

15:00-15:20 **Karenina Kollmar-Paulenz** (Switzerland). *Food culture, religion and the concept of rulership in the Mongolian territories in the 13th and 14th centuries*

15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / **Discussion**

15:40-16:00 Цайны завсарлага / **Coffee Break**

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: Ч.Алтанцэцэг (Монгол Улс)

Moderator of the session: Ch.Altantsetseg (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Инхуа Со (БНСУ)

Secretary of the session: Inhwa So (Korea)

09:00-09:40 СУИС-ийн “Профессорын өв” цуврал: “Сономын Лувсанвандан” номын нээлт

09:40-10:00 **Ж.Долгорсүрэн** (Монгол Улс). *Үндэсний соёлын сэргэлтийн бодлого ба даяаршил*

10:00-10:20 **Ines Stolpe** (Germany). *Spatial, Social and Mental Mobility: Mongolia's Nutag-Councils*

10:20-10:40 **Ж.Эрхэмтөгс** (Монгол Улс). *Монгол Улсын соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх үзэл баримтлал*

10:40-11:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

11:00-11:20 Цайны завсарлага / Coffee Break

11:20-11:40 **Sh.Serchmaa** (Mongolia). *The interaction between ancient Mongolian nomads and Asian civilizations of the world*

11:40-12:00 **Д.Одсүрэн** (Монгол Улс). *Олон улсын их сургуулиудын "монгол судлал" сургалтын хөтөлбөрт хийсэн судалгаа*

12:00-12:20 **Ким Кённа** (БНСУ). *Монголын уламжлалт боловсролын шинэчлэл: Мамба Дацан*

12:20-12:40 **Ж.Оюун** (Монгол Улс). *Дэлхийн шинжлэх ухаанд монголчуудын оруулсан эко нанотехнологи*

12:40-13:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

13:00-14:00 Өдрийн хоол / Lunch

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан гараг / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-18:00 / Afternoon session: 14:00-18:00

Хуралдааны дарга: Г.Чулуунбаатар (Монгол Улс)

Moderator of the session: G.Chuluunbaatar (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Д.Гоо (БНХАУ)

Secretary of the session: Gao, Wa (China)

- 14:00-14:20 **Ш.Ганхуяг** (Монгол Улс), **Ш.Ариунаа** (Монгол Улс). *Соёл хоорондын харилцааны онол, арга зүй*
- 14:20-14:40 **Ванг Хаймей** / Naimei (БНХАУ). *Нүүдэл соёл хийгээд зохицолдохуй гоо зүйн учир*
- 14:40-15:00 **Д.Оюунгэрэл** (Монгол Улс). *Төрийн хүний ёс суртахууны тухай зарим сурвалжаас тодруулахуй*
- 15:00-15:20 **Б.Мөнгөнчимэг** (ХБНГУ). *Монголын бурхны шашин дахь Жамсран сахиусын үүрэг, XXI зууны ижилсэл*
- 15:20-15:40** **Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:40-16:00** **Цайны завсарлага / Coffee Break**
- 16:00-16:20 **Ghilyana Dordzhieva** (USA). *Long-songs of the Kalmyks and Oirats: the peculiarity of the musical style*
- 16:20-16:40 **Lidiia Dashieva** (Russia). *Long songs of the Mongolians*
- 16:40-17:00 **Дмитрий Иванов** (Россия). *Монгольские этнографические коллекции Д.Д.Букинича в собрании МАЭ РАН*
- 17:00-17:20 **Б.Баатархүү** (Монгол Улс). *Монгол угсаатны хөгжлийн явц (Алтайн тувачуудын жишээгээр)*
- 17:20-17:40 **Жанна Юша** (Россия). *Тувинцы Монголии: специфика анклавной традиции*
- 17:40-18:00** **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

2023 оны 8 дугаар сарын 12. Бямба / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-13:00 / Morning session: 09:00-13:00

Хуралдааны дарга: Сурун-ханда Д. Сыртыпова (ОХУ)
Moderator of the session: Surun-Khanda D. Syrtytova (Russia)
Нарийн бичгийн дарга: Д.Одсүрэн (Монгол Улс)
Secretary of the session: D.Odsuren (Mongolia)

- 09:00-09:20 **Sung Kyu Ko** (Korea). *Characteristics of Mongolian Ponies: Focusing on foreign cases*
- 09:20-09:40 **М.Энхбаатар** (Монгол Улс). *Монгол малчдын малын зан араншинг таних эрдэм ухаан*
- 09:40-10:00 **Лю Динань** / Liu Dinan (БНХАУ). *Эвтэй дөрвөн амьтан гэдэг үлгэр, зураг ба Монголын нийгмийн дэг журмын үнэт зүйлсийн хувьсал өөрчлөлт*
- 10:00-10:20 **Д.Уранчимэг** (Монгол Улс). *Евгений Яиленко (ОХУ). XXI зууны эхэн үеийн Монголын сэргэн мандалтын нөхцөл дэх Улаанбаатарын хөшөө баримал*
- 10:20-10:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 10:40-11:00 Цайны завсарлага / Coffee Break**
- 11:00-11:20 **Ж.Энэбиш** (Монгол Улс). *Ууган хөгжмийн зохиолч Магсархурцын Дугаржавын шинжилгээний бүтээлийн онол, үзэл баримтлал*
- 11:20-11:20 **So Inhwa** (Korea). *A comparison between the khuuchir and the haegeum*
- 11:20-11:40 **Пак Со Хён** (БНСУ). *Монголын уламжлалт хүрээ дуу хөгжим*
- 11:40-12:00 **Д.Батсайхан** (Монгол Улс). *Монгол их хаад, хатдын сэдэвт 4 жүжиг Өрнөдийн театрын тайзнаа*
- 12:20-12:40 **Bao Wenhua** (China). *The Evolution of Andai dance from the perspective of choreoecology*
- 12:40-13:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 13:00-14:00 Өдрийн хоол / Lunch**

2023 оны 8 дугаар сарын 12. Бямба / Saturday, August 12, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00-18:00 / Afternoon session: 14:00-18:00

Хуралдааны дарга: Кристина Телеки (Унгар Улс)

Moderator of the session: Krisztina Teleki (Hungary)

Нарийн бичгийн дарга: Д.Уранчимэг (Монгол Улс)

Secretary of the session: D.Uranchimeg (Mongolia)

14:00-14:20 **Ш.Болд** (Монгол Улс). *Нирун улсын (НТ 333-555 он) эмч нар анагаах ухааны гол шасдирыг брахми бичгийн дандараас сурч байсан баримтыг, тодруулах нь*

14:20-14:40 **Д.Цэнд-Аюуш** нар (Монгол Улс). *Анагаан илаарьшуулах эрдэм монголчуудын үнэт өв болох нь*

14:40-15:00 **Ч.Батнайрамдал** нар (Монгол Улс). *Монгол анагаах ухаанд хэрэглэдэг далд утгатай үгсийг тодруулах нь*

15:00-15:20 **Г.Мөнхзул** нар (Монгол Улс). *Монгол ба япон бариа заслын сурвалж бичгийн харьцуулсан судалгаа*

15:20-15:40 Хэлэлцүүлэг / Discussion

15:40-16:00 Цайны завсарлага / Coffee Break

16:00-16:20 **Li Narangoa** (Australia). *Mongolian Buddhist medical colleges: Historical significance and contemporary relevance*

16:20-16:40 **Д.Даваасүрэн** (Монгол Улс). *Ном зохиол туурвисан монгол лам нарын судалгаанд нэмэрлэх нь*

16:40-17:00 **Гоо / Gao Wa** (БНХАУ). *Манж, монгол, хятад, төвөд хэлээр хавсарсан “Дэлгэрсэн лянхуад орон дахь магад ялгуусан сүмийн бай чулуун бичиг”-ийн судлал*

17:00-17:20 **Р.Бямбаа** (Польш Улс). *Ханд Дайчин вангийн Дандар аграмбын бүтээлийн эмхэтгэл буюу сүмбүм, сүнбүмд ороогүй бүтээлийн тухай*

17:20-17:40 **Сурун-Ханда Сыртыпова** (ОХУ). *Өндөр Гэгээн Занабазар (1635-1723) Буддын шашны дүрслэх урлагт Евразийн нүүдэлчдийн уламжлал шингээсэн нь : Судалгааны арга зүй*

17:40-18:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

2023 оны 8 дугаар сарын 13. Ням гараг / Sunday, August 13, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00-12:20 / Morning session: 09:00-12:20

Хуралдааны дарга: Л.Дашням (Монгол Улс)

Moderator of the session: L.Dashnyam (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Д.Даваасүрэн (Монгол Улс)

Secretary of the session: D.Davaasuren (Mongolia)

09:00-09:20 **Liubov Abaeva** (Russia). *Nomadic civilization of the Mongols in the Sphere of Buddhism*

09:20-09:40 **Vesna A. Wallace** (USA). *Zava Damdin's vajra key, a ritual of expelling the barbarian troops hostile to dharma*

09:40-10:00 **Кристина Телеки** (Унгар Улс). *IV Ялгуусан хутагтын зохиосон Хангайн тайлга тахилгын судруудын тухай*

10:00-10:20 Хэлэлцүүлэг / Discussion

10:20-10:40 Цайны завсарлага / Coffee Break

10:40-11:00 **D.Narantsatsral** (Mongolia). *Issues of artistic values of mani and megzem*

11:00-11:20 **Людмила Дампилова** (ОХУ). *Баруун буриадуудын бөөгийн эдгээх зан үйл*

11:20-11:40 **Б.Галаарид** (Монгол Улс). *Монголын бөөгийн шашны дахин сэргэлтийн уламжлал, шинэчлэлийн асуудалд*

11:40-12:00 Хэлэлцүүлэг / Discussion

VI САЛБАР

“ОЛОН УЛСЫН МОНГОЛЧ ЭРДЭМТНИЙ XII ИХ ХУРЛЫН
ЗАЛУУ МОНГОЛЧ СУДЛААЧДЫН САЛБАР ХУРАЛДААНЫ ХӨТӨЛБӨР
SECTION VI

AGENDA FOR THE SECTION “YOUNG MONGOLISTS” OF THE
XII INTERNATIONAL CONGRESS OF MONGOLISTS

А ХЭСЭГ: ХЭЛ, УТГА СОЁЛ

PART A: LANGUAGE, LITERATURE, AND CULTURE

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан / Friday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00 – 12:30 / Morning Sessions: 09:00 – 12:30

Байрлал: МУИС-ийн II байр, 328 тоот танхим

Venue: Room #328, Building II, National University of Mongolia

Хуралдааны дарга: Мерген Босхомджиёв (ОХУ)

Moderator of the Session: Mergen Boskhomdjiew (Russia)

Нарийн бичгийн дарга: Х.Гэндэнпил (Монгол Улс)

Secretary of the Session: Kh.Gendenpil (Mongolia)

09:00-09:15 **С.Энхбадрах** (Монгол Улс). *Алтай хэл шинжлэлийн өнөөгийн төлөв, цаашидын чиг хандлага*

09:15-09:30 **Зүмбэр** / Zhong Boer (БНХАУ). *Монгол хэлний орчин үеийн нэр томъёоны түүхийг судлах асуудалд: 1910-1920 оны хэвлэлийн жишээн дээр*

09:30-09:45 **Үзэмж** / Wujimujī (БНХАУ). *Орчин цагийн монгол хэлний үйл үгийн захирах хүсэх төлөвийн нөхцөлийг Өвөр Монголын халх аялгуунуудын үүднээс шинжлэх нь*

09:45-10:00 **Гиляна Чульчаева** (ОХУ). *Халимаг хэлний жинхэнэ нэрийн тооны айг илэрхийлэх хэл зүйн аргууд*

10:00-10:15 **Урьхан** / Wuriheng (БНХАУ). *Дундад үеийн монгол хэлний суларсан гийгүүлэгчийг хятад ханз үсгээр хэрхэн тэмдэглэсэн нь*

10:15-10:30 Хэлэлцүүлэг / Discussion

10:30-10:45 Цайны завсарлага / Coffee Break

Хуралдааны дарга: Д.Нямдорж (Монгол Улс)

Moderator of the Session: D.Nyamdorj (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: И.Даваадорж (Монгол Улс)

Secretary of the Session: I.Davaadorj (Mongolia)

10:45-11:00 **Natalia Greniewska** (Poland). *A gender studies analysis of short literary forms written after 1990 with selected examples of Ayurzana's and Ulziitugs' work.*

11:00-11:15 **Цолмончимэг** (БНХАУ). *БНХАУ-ын монгол үндэстний орчин үеийн avant-garde уран зохиол, орон зайн өгүүлэмжийн онцлог*

11:15-11:30 **Э.Оюундэлгэр** (Монгол Улс). *Монголын эрдэмтэн лам нарын амьтныг энэрэн нигүүлсэх тухай бичсэн сургаалын өнөө үе дэх ач холбогдол*

11:30-11:45 **Michaela Wisler** (Switzerland). *Religious and Historical Motives in Contemporary Mongolian Art. An Examination of Selected Artworks and Artists*

11:45-12:00 **Хөх / Ну He** (БНХАУ). *Энэтхэгийн сонгодог сурвалж “Бигармижид хааны намтар”-ын шинжлэл*

12:00-12:15 **Саранчимэг / Sarenqimuge** (БНХАУ). *М.Мөнхөөгийн тууж, өгүүлэгийн туурвил зүй, дүр дүрслэлийн асуудал*

12:15-12:30 Хэлэлцүүлэг / Discussion

12:30-14:00 Өдрийн хоол / Lunch

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00 – 18:00 / Afternoon Session: 14:00 – 18:00

Хуралдааны дарга: Т.Эрдэнэ-Очир (Монгол Улс)

Moderator of the session: T.Erdene-Ochir (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: С.Энхбадрах (Монгол Улс)

Secretary of the session: S.Enkhbadrakh (Mongolia)

14:00-14:15 **Т.Батбямба** (Монгол Улс). *Цахим санд суурилсан хэлний судалгаанд тулгарч буй асуудлууд*

14:15-14:30 **Цэгц / Qi Geqi** (БНХАУ). *Монгол хэлний үйлдүүлэх үйлийн сэлгүүцлийг морфологи ба синтаксийн хараасаас шинжих нь*

14:30-14:45 **М.Гэрэлсүрэн** (Монгол Улс). *Монгол бичгийн цагаан толгойд өөр үсгээр гэрч хадсан баримтын шинжилгээ (Төвөд үсгээр гэрч хадсан жишээгээр)*

- 14:45-15:00 **Davide Rizzi** (Italy). *Khitan Language - State of the Art and Current Research Questions*
- 15:00-15:15 **Сарангол / Liu Yue** (БНХАУ). “Турван зүйлийн үг хадмал үзэхүй дор хялбар болгосон бичиг”-ийн тайлбар хийсэн байдал
- 15:15-15:30 **Н.Амаргүвшин, Х.Гэндэнпил** (Монгол Улс). *Нэр томъёоны стандартын сан дахь хувилбар нэр томъёоны тухай*
- 15:30-13:45 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:45-16:00 Цайны завсарлага / Coffee Break**

Хуралдааны дарга: Б.Мөнхбадрал (Монгол Улс)

Moderator of the Session: В.Мункхбадрал (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Цолмончимэг (БНХАУ)

Secretary of the Session: Tsolmonchimeg (China)

- 16:00-16:15 **Мерген Босхонджиев** (ОХУ). *Зөвлөлт Холбоот Орос Улсын Халимаг “Жангар”-ын хурал чуулганы тойм*
- 16:15-16:30 **Я.Баяраа** (Монгол Улс). *Монголын нууц товчооны драматургийн асуудалд*
- 16:30-16:45 **Бүргэд** (БНХАУ). *А.Мостаерт хийгээд Ордосын аман зохиолын судлал*
- 16:45-17:00 **И.Даваадорж** (Монгол Улс). *Монгол аялгуут аман яруу найраг дахь зүүдний шинж, өгүүлэмж (Ардын дууны жишээн дээр)*
- 17:00-17:15 **М.Амаржаргал** (Монгол Улс). *Хоолойн хөгжимдөх урлаг дахь авиалбарын асуудалд*
- 17:15-17:30 **Sofia Kozlova** (Russia). *The System of Astronomical Objects in Mongolian language*
- 17:30-17:45 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

VI САЛБАР

“ОЛОН УЛСЫН МОНГОЛЧ ЭРДЭМТНИЙ XII ИХ ХУРЛЫН
ЗАЛУУ МОНГОЛЧ СУДЛААЧДЫН САЛБАР ХУРАЛДААНЫ ХӨТӨЛБӨР

SECTION VI

AGENDA FOR THE SECTION “YOUNG MONGOLISTS” OF THE
XII INTERNATIONAL CONGRESS OF MONGOLISTS

Б ХЭСЭГ: ТҮҮХ, УГСААТАН СУДЛАЛ
PART B: HISTORY AND ETHNOLOGY

2023 оны 8 дугаар сарын 11, Баасан/ Friday, Saturday, August 11, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00 – 12:30 / Morning Session: 09:00 – 12:30

Байрлал: МУИС-ийн II байр, 343 тоот танхим

Venue: Room #343, Building II, National University of Mongolia

Хуралдааны дарга: Н.Батболд (Монгол Улс)

Moderator of the Session: N.Batbold (Mongolia)

Нарийн бичгийн дарга: Б.Дарамбазар (Монгол Улс)

Secretary of the Session: B.Darambazar (Mongolia)

09:00-09:15 **Б.Өргөнбуян** (БНХАУ). *Түрээгийн хаант улсад бурхны шаашин дэлгэрсэн нь*

09:15-09:30 **П.Төрболд** (Монгол Улс). *“Монголын нууц товчоон”-д гарах Хисилбааш хэмээх нуурын тухай*

09:30-09:45 **Jin-Seong Han** (Korea). *Belt Plaques of the Xiongnu Period as an Ethnic Indicator on East Asia*

09:45-10:00 **Б.Мөнхбилгүүн** (Монгол Улс). *Дунд үеийн Монгол-Солонгосын харилцааны тойм*

10:00-10:15 **Jinhyung Lee, Junbo Sim** (Korea). *The New Trend of Archaeological Research by Using UAV*

10:15-10:30 **Хэлэлцүүлэг / Discussion**

10:30-10:45 **Цайны завсарлага / Coffee Break**

- Хуралдааны дарга:** Ч.Мөнхтуул (Монгол Улс)
Moderator of the Session: Ch.Munkhtuul (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: М.Амаржаргал (Монгол Улс)
Secretary of the Session: M.Amarjargal (Mongolia)
- 10:45-11:00 **Перрелли Оюун-Эрдэнэ** (Монгол Улс). *Болад Чинсан Иранд ба “Судрын Чуулган”-д оруулсан түүний хувь нэмэр*
- 11:00-11:15 **Yılmaz Remziye** (Turkey). *The role of the Naimans in the Great Mongol Empire*
- 11:15-11:30 **Ч.Мөнхтөр** (Монгол Улс). *Хорчины монгол тариачны тосгодын аж ахуй, соёлын орчин бүрэлдсэн түүхийн асуудалд /Баянтариа гацааны жишээгээр/*
- 11:30-11:45 **Б.Батбаатар** (Монгол Улс). *Монгол хаадын дипломат бодлого дахь бэлэг солилцооны асуудал (1206-1259 он)*
- 11:45-12:00 **Б.Дарамбазар** (Монгол Улс). *Богд Жавзандамба хутагтуудын Монголын тусгаар тогтнолд оруулсан хувь нэмэр*
- 12:00-12:30** **Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 12:30-14:00** **Өдрийн хоол / Lunch**

2023 оны 8 дугаар сарын 11. Баасан / Friday, August 11, 2023

Үдээс хойших хуралдаан: 14:00 – 17:45 / Afternoon Session: 14:00 – 17:45

- Хуралдааны дарга:** Г.Бямбарагчаа (Монгол Улс)
Moderator of the Session: G.Byambaragchaa (Mongolia)
Нарийн бичгийн дарга: Б.Өргөнбуян (Монгол Улс)
Secretary of the Session: B.Urgunbuyan (Mongolia)
- 14:00-14:15 **Б.Лхагвабаяр** (Монгол Улс). *Чин улсын сүүлч үеийн Хүрээнд сууж хэрэг шийтгэгч сайдууд болон Жибзундамба хутагтын хоорондын харилцааны зарим асуудал*
- 14:15-14:30 **Сацралт** (БНХАУ). *Чин улсаас Халхын зүүн гарын хошууг байгуулсан тухай өгүүлэхүй*
- 14:30-14:45 **Бүрэн** / Būrie (Япон Улс). *Гүнсэnnоров ноёны шинэчлэл ба хошууны түшмэдийн оргон зайлсан нь: Цэргийн сургууль төвийг эрхэмлэх танхимын тойронд*

- 14:45-15:00 **Ц.Жамбалдорж** (Монгол Улс). *Хөвүн ноён хэмээх Зүүнгарын нэгэн ангийн тухайд*
- 15:00-15:15 **Haruna Tanikawa** (Japan). *Trades of relay and outpost stations in Qalq-a Mongol from the late 18th early 20th century*
- 15:15-15:30 **Тунгалаг / Tonggalaga** (БНХАУ). *Монголын уламжлалт соёл ба Монголын оюутнуудын сэтгэл зүйн хөгжил*
- 15:30-13:45 Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 15:45-16:00 Цайны завсарлага / Coffee Break**

Хуралдааны дарга: Бүрэн (Япон Улс)
Moderator of the Session: Büren (Japan)
Нарийн бичгийн дарга: Жин-Сон-Хан (БНСУ)
Secretary of the Session: Jin-Seong Han (Korea)

- 16:00-16:15 **Г.Бямбарагчаа** (Монгол Улс). *Монголын угсаатан судлал: Өнөө үе, ирээдүйн хандлага*
- 16:15-16:30 **Хачинфу / Haqinfu** (БНХАУ). *Монгол хотон: Угсаатны гарал үүсэл, түүний үндэстэн дамнасан байдал*
- 16:30-16:45 **Д.Юмчинхорлоо** (Монгол Улс). *13, 14 дүгээр зууны үеийн зарим түүхэн эх сурвалж дахь монголчуудын ачлах үзэл санааны тухай*
- 16:45-17:00 **Сарина / Sarina** (БНХАУ). *Монгол Улсын гэр бүлийн эрх зүйн зохицуулалтын тухай*
- 17:00-17:15 **О.Алтанзаяа** (Монгол Улс). *Шинэ хэвийн нөхцөл дэх Монгол гэр бүлийн уламжлалт соёлд гарсан зарим өөрчлөлт*
- 17:15-17:30 **Г.Уранбаяр** (Монгол Улс). *Монгол нутгаас илэрч олдсон таван нүдэн хээний бэлгэдлийг шинжжих нь*
- 17:30-17:45 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

2023 оны 8 дугаар сарын 12, Бямба / Saturday, August 12, 2023

Үдээс өмнөх хуралдаан: 09:00 – 12:30 / Morning Session: 09:00 – 12:30

Байрлал: МУИС-ийн II байр, 343 тоот танхим

Venue: Room #343, Building II, National University of Mongolia

Хуралдааны дарга: Сацралт (БНХАУ)
Moderator of the Session: Satsralt (China)
Нарийн бичгийн дарга: Ц.Жамбалдорж (Монгол Улс)
Secretary of the Session: Ts.Jambaldorj (Mongolia)

- 09:00-09:15 **Г.Ариунтуяа** (Монгол Улс). *Нийслэл хүрээний гаалийн алба (1912-1915)*
- 09:15-09:30 **Цолмон** / Chaolumen (БНХАУ). *Монгол оюутан залуусын гадаадад суралцсан түүхээс хойшдын шинэ гарц хайх нь (тусгай мэргэжлийн сургуулийн жишээн дээр)*
- 09:30-09:45 **Г.Баттүшиг** (Монгол Улс). *Монголын харилцан туслалцах хоршооны үүсэл хөгжил: Монголын эдийн засагт эзлэх байр суурь (1921-1930)*
- 09:45-10:00 **Сарантуяа** / Sarentuya (China). *Prince Palta's Study Abroad Experience in Japan (1906-1909) Background and Reality*
- 10:00-10:15 **Б.Дашдулам** (Монгол Улс). *Ил хан Абагаас IV Клеменцед бичсэн нэгэн захидлын тухай*
- 10:15-10:30** **Хэлэлцүүлэг / Discussion**
- 10:30-10:45** **Цайны завсарлага / Coffee Break**
- 10:45-11:00 **Zolboo Sandagjav** (Switzerland). *'New Mongolia' Re-Imagined by the Mongolian Intellectual Network: the Case Study of the Representatives of Mongolian Government in Germany in 1925-1930.*
- 11:00-11:15 **А.Мандирмаа** (Монгол Улс). *Монгол судлалд холбогдох Алс Дорнодын архивын зарим баримтууд*
- 11:15-11:30 **Mariia Akhmad** (Russia). *Review of publications in the collections Network Oriental Studies of the existence of the Jangar epic, the study of the performer-jangarchi and field expeditions*

- 11:30-11:45 **Daria Klimova** (Russia). *Words from the manuscript «The Tale of Gesar Khan» in the Kalmyk-Russian Dictionary by A.M. Pozdneev*
- 11:45-12:00 **Номин Цыренова** (ОХУ). *Монголын Гандан хийдийн 1840 оны данс, гар бичмэл*
- 12:00-12:15 **Н.Мөнхцэцэг** (Монгол Улс). *Монголд буддын учир шалтгааны ухаан үүсэж хөгжсөн түүхийг үечлэх асуудалд*
- 12:15-12:30 Хэлэлцүүлэг / Discussion**

